Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta mezinárodních vztahů

ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ:

METROPOLITNÍ PLÁN HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Diplomová práce

Autor: Bc. Adéla Malá Volfová

Vedoucí: Ing. Petr Vymětal Ph.D.

Rok: 2017

Prohlášení:

Prohlašuji na svou čest, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a vyznačila všechny citace z pramenů.

V Praze, dne 28. 4. 2017 …….

Bc. Adéla Malá Volfová

Poděkování:

Mé poděkování patří zejména vedoucímu diplomové práce, Ing. Petru Vymětalovi, Ph.D. za cenné připomínky a trpělivost, které mi poskytl při zpracování této práce.
Mé poděkování patří též doc. Ing arch. Romanu Kouckému za spolupráci při získávání výdajů pro praktickou část práce.

Abstrakt

Územní plánování přímo formuje prostor, ve kterém lidé žijí, ale míra jejich angažovanosti je nízká. Přestože se mohou spolupodílet na utváření města například zapojením se do zájmových skupin, které mají vliv na územní plánování. Diplomová práce se zabývá otázkou, ovlivnění procesu pořizování územního plánu hlavního města Prahy (Metropolitní plán) jednotlivými aktéry. Teoretická část práce se věnuje podrobnému vysvětlení průběhu tvorby územního plánu a představení návrhu zadání Metropolitního plánu, který slouží k vymezení pojmů. V praktické části je uvedena charakteristika jednotlivých aktérů a jejich zájmů v kontextu územního plánování. Proces pořizování územního plánu je nejvíce ovlivněn třemi obligatorními aktéry – veřejnost, zájmové skupiny a politická reprezentace. Závěrem práce je stanovení způsobu ovlivňování a jejich klasifikace.

Klíčová slova: územní plánování, Metropolitní plán, zájmové skupiny, participace veřejnosti, lobbing.

Abstract

Urban planning form the space occupied by people, but their participation ratio is low. In spite of the fact that they can be concerned in city planning for example to be engaged in interest group, that could affect it. The thesis aim the question of the affect on the process of making Prague Land Use Plan (Metropolitan plan). The theoretical part defines the detailed explanation of the city planning and presents project submission of Metropolitan plan, and also set the context. In the practical part of the thesis the urban agents and their interests are charactised. The process of urban planning is influenced by three obligatory urban agents – the public, the interest groups and the political representation. The conclusion of this work is setting the way of affecting and their classification.

Keywords: urban planning, Metropolitan plan, interest groups, public participation, lobbing.

Obsah

Úvod 1
1. Územní plánování na místní úrovni 3
1.1. Veřejný zájem a město 3
1.2. Stavební zákon a územní plán 5
1.2.1. Orgány územního plánování 6
1.2.2. Nástroje územního plánování 7
2. Metropolitní plán hlavního města Prahy 14
2.1. Historie územního plánování v Praze 15
2.2. Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy 21
2.3. Koncept odůvodnění Metropolitního plánu 24
2.4. Komparace stávajícího územního plánu a návrhu Metropolitního plánu 30
3. Prosazování zájmů jednotlivých aktérů Metropolitního plánu 34
3.1. Participace veřejnosti v územním plánování 35
3.2. Zájmové skupiny v územním plánování 39
3.2.1. Typologie zájmových skupin 46
3.2.2. Techniky ovlivňování zájmových skupin 49
3.3. Politické konsekvence v pořizování Metropolitního plánu hl. m. Prahy 52
Závěr 56
Seznam literatury 60

Seznam obrázků

Obr. 1 Územně plánovací podklady 8
Obr. 2 Schéma pořizování ÚP 12
Obr. 3 Deset tezí 27
Obr. 4 Funkční zónování 30
Obr. 5 Komparace starého a nového ÚP 33

Úvod

Metropolitní plán je zásadním strategickým dokumentem, který bude formovat a proměňovat celou Prahu minimálně v průběhu dalších dvacet let. Územní plánování je veřejností vnímáno jako okrajová disciplína architektury, přestože mezi architektonickou odbornou veřejností je vnímána jako vrchol komplexnosti s mezioborovým přesahem. Výsledky urbanistických prací zásadně ovlivňují kvalitu života ve zpracovaných celcích, neboť urbanismus řeší uspořádání prostoru v zásadě od jednotlivých budov, přes města až po širší správní celky.

V předvolební kampani pražské TOP 09 ve volbách do zastupitelstva hlavního města Prahy v roce 2010 se Metropolitní plán stal jejich ústředním leitmotivem. Vzhledem k volebním výsledkům se tak začalo nad zpracováním vážně diskutovat a územní plán se stal jedním z hlavních bodů politického programu nově vzniklého zastupitelstva. A pravděpodobně i proto má od této doby zpracovatel územního plánu a samotný Metropolitní plán značný mediální ohlas.

Projednávání Metropolitního plánu bude trvat několik let, podle stavebního zákona by měl začít plán platit od roku 2020, ale už dnes je jasné, že není reálné tento termín stihnout. V Poslanecké sněmovně PČR již leží návrh zákona, který tuto lhůtu prodlužuje na rok 2022. Dnes je Metropolitní plán ve fázi návrhu zadání a v druhé polovině roku 2017 by se mělo konat společné jednání zainteresovaných skupin. Součástí procesu pořizování je společné jednání a veřejné projednání, kterých se mohou zúčastnit nejen dotčené orgány, ale i zájmové skupiny a veřejnost.

Cílem této práce je popsat a poskytnout hlubší vhled do procesu pořizování územního plánu a identifikovat hlavní aktéry územního plánování, které ovlivňují proces pořizování Metropolitního plánu.

Pro tuto práci jsou stanoveny tyto výzkumné **otázky**:

- Jaké zájmové skupiny vstupují do procesu pořizování Metropolitního plánu?
- Jakými prostředky Metropolitní plán ovlivňují?
- V jaké fázi pořizování Metropolitního plánu do procesu vstupují zájmové skupiny?

Diplomová práce je strukturovaná do tří kapitol. První kapitola vytváří nezbytné teoretické předpoklady k orientaci v základních pojmech. Základním právním předpisem, který upravuje územní plánování je zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu, v první kapitole je tak jedním z hlavních zdrojů. Součástí této kapitoly je také problematika veřejného zájmu, protože jedním z cílů územního plánování by mělo být prosazení veřejného zájmu.

Druhá kapitola se zabývá historickým vývojem územního plánování, je především popisem proměny právního rámce územního plánování a sleduje vývoj orgánů správy územního plánování od Josefínských reforem až po současnost. Velká část této kapitoly je věnována konceptu Metropolitního plánu, který ukazuje, jakým směrem se připravovaný územní plán bude ubírat a jaké má cíle a principy. I když je územní plán hlavního města Prahy nedokončený a čeká ho řada změn a úprav, tato práce má tendence komparovat principy Metropolitního plánu s dnes platným územním plánem.

Třetí kapitola se věnuje klasifikaci a analýze subjektů územního plánování, které územní plánování řídí a tvoří, ale také třemi, proces územního plánování snaží ovlivnit v jeho průběhu a prostředky kterými do procesu zasahují. V této kapitole je zařazena i část, která pojednává o občanské participaci v územním plánování a to nejen z pohledu veřejnosti, ale také z pohledu pořizovatele. Jak vést a korigovat participaci, aby měla vypovídající hodnotu. Třetí významný aktér, který působí na proces pořizování územního plánování je politická reprezentace, která má také své zájmy a snaží se je prosadit.

Pro teoretickou část je hlavním zdrojem zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) a dále územně plánovací dokumentace, které jsou zveřejněné na stránkách Ministerstva pro místní rozvoj. Pro zpracování praktické části byly použity informace, které jsou zveřejněné na stránkách Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy a webové stránky jednotlivých zájmových skupin.

1. Územní plánování na místní úrovni

1.1. Veřejný zájem a město

Při tvorbě územního plánu se objevují různé zájmy obyvatel města a dalších subjektů, které na daném území působí. Územní plán (ÚP) je jedním z nástrojů veřejné správy, který má za úkol sladit a zpřehlednit různé společenské zájmy. Na primární úrovni ÚP rozlišuje zájmy širší společnosti (veřejné zájmy), zájmy partikulární a zcela soukromé. Zájmy a potřeby konkrétních společenských subjektů a skupin spolu mohou vzájemně korelovat, prolínat se i vylučovat. K nejčastějším střetům zájmů v územním plánování dochází v oblasti rozvoje jednotlivých městských zón a s tím související ochrany zájmů a potřeb jejich uživatelů.[1]

Veřejný zájem je obtížně uchopitelný pojem. Definice veřejného zájmu není v žádném zákoně explicitně vyjádřena, proto výklad tohoto pojmu je odvislý od porozumění a interpretace tohoto pojmu jednotlivými aktéry. Definovat obecně veřejný zájem by bylo zřejmě velmi obtížné, ne-li nemožné. Přesto se s tímto pojmem setkáváme v mnoha publikacích a zákonech. Najdeme ho například v Listině základních práv a svobod a v Ústavě České republiky. V Ústavě lze nalézt veřejný zájem jen ve zmínce a to, že „*pro vyšetření věci veřejného zájmu může Poslanecká sněmovna zřídit vyšetřovací komisi, navrhne-li to zejména pětina poslanců*“[2]. V Listině základních práv a svobod je veřejný zájem uveden v souvislosti s vyvlastněním majetku, přesněji „*vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva je možné ve veřejném zájmu, to na základě zákona a za náhradu*“[3]. Avšak důležitý je § 2 odstavec 4 Správního řádu, kde stojí, že „*Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem*…“[4]. Samozřejmě i ve stavebním zákoně[5] se pojem veřejný zájem objevuje několikrát.

Běžný občan se s veřejným zájmem setkává v rámci činností orgánů veřejné správy. Veřejný zájem je hojně používaný pojem v argumentaci orgánů, které jím ospravedlňují řadu svých politických kroků. Při rozhodování o tom, co je a není ve veřejném zájmu, většinou

[1] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění.* Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 899.

[2] Česká republika. Ústava České republiky. In: *Sbírka zákonů*, Česká republika. 1992, roč. 1993, čl. 30. Dostupné z: http://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html.

[3] Česká republika. Listina základních práv a svobod. In: *Sbírka zákonů*, Česká republika. 1992, roč. 1993, čl. 11. Dostupné z: http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html.

[4] Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. In: *Sbírka zákonů*. 24. 6. 2004. § 2, odst. 4. Dostupné z: https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=58370&nr=500~2F2004&rpp=15#local-content.

[5] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: Sbírka zákonů. 14 .3. 2006. Dostupné z: http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=62549&nr=183~2F2006&rpp=15#local-content.

vítězí přesvědčení, že zájem většiny má přednost před zájmem menšiny. A proto větší počet jedinců bývá zárukou vyšší legitimity zájmu. Pojem „veřejný zájem“ působí dojmem, jakoby se s ním celá společnost měla ztotožňovat, což ovšem není možné neboť každý jedinec má jiné preference. Jedná se proto spíše o zájem skupinový[6] – protože to, co je v zájmu opravdu všech, není potřeba prosazovat zákony.

Podstatou veřejného zájmu by mělo být sladění osobních a soukromých zájmů tak, aby se vzájemně neomezovaly. Avšak přílišné nadřazování veřejného zájmu nad soukromým může vést k rozpadu společenských hodnot.[7] Některé zájmy se mohou zprvu zdát jako obecný zájem, ale jen do doby než začnou být důsledně uplatňovány.[8] Jedná se například o ochranu obyvatel před hlukem. Tento veřejný zájem se stal spíše přítěží. Pro novou výstavbu uvnitř města je velmi těžké splnit limity hluku, které stanovuje nařízení vlády o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací[9], neboť je zcela nemožné vyloučit dopravu z města. Město by bez dopravy ztratilo jeden z potenciálů pro svůj rozvoj.[10] Pokud by se opravdu razantně omezila doprava, vzniká pak následující paradox – pokud hustota osídlení klesá, roste závislost na automobilové dopravě a tím vzniká ještě větší zátěž pro centra měst. Tento veřejný zájem omezuje či přímo vylučuje některé soukromé zájmy, které jsou důležité z hlediska jeho užitnosti města a z hlediska obslužnosti jeho obyvatel.

[6] COCHRAN E. Clarke. Political Science and „The Public Interest“. *The Journal of Politics.* 1974, r. 36, č. 2, s. 328. ISSN 0022-3816.

[7] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 901.

[8] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 900.

[9] Zákon č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací. In: *Sbírka zákonů*. 24. 8. 2011. Dostupné z:https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=74904&nr=272~2F2011&rpp=15#local-content.

[10] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 908.

1.2. Stavební zákon a územní plán

Územní plánování je legislativně upraveno v zákoně č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)[11], jenž je nástrojem státní správy, který má zajišťovat efektivní rozvoj určité územní oblasti a vytvářet předpoklady pro výstavbu, které respektují podmínky pro udržitelný rozvoj území.[12]

Územní plán (ÚP) je právně závazným dokumentem, který stanovuje koncepci pro rozvoj města a krajiny, slouží jako podklad pro rozhodování stavebních úřadů i práci projektantů. Zároveň vymezuje veřejně prospěšné stavby, řeší dopravní a technickou infrastrukturu a definuje funkční využití území.[13] ÚP je vysoce komplexní dokument, který se musí zabývat všemi jevy, aktivitami a zájmy, které se na daném území mohou vyskytovat. Hledá možnosti řešení potřeb jednotlivých účastníků a uživatelů prostředí, které mohou působit i protichůdně. Podle stavebního zákona č. 183/2006 Sb. *„územní plánování zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území soustavným a komplexním řešením účelného využití a prostorového uspořádání území s cílem dosažení obecně prospěšného souladu veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území*.“[14]

Stavební zákon stanovuje cíle a úkoly územního plánování. Hlavním cílem územního plánování je vytváření předpokladů pro výstavbu a pro trvale udržitelný rozvoj území, spočívající v souladu otázek životního prostředí, hospodářského rozvoje a společenské soudržnosti.[15] K dosažení cílů jsou stavebním zákonem stanoveny úkoly, mezi které například patří *„zjišťovat a posuzovat stav území, jeho přírodní, kulturní a civilizační hodnoty; stanovovat urbanistické, architektonické a estetické požadavky na využívání a prostorové uspořádání území; stanovovat podmínky pro obnovu a rozvoj sídelní struktury a pro kvalitní bydlení, aj*.“[16]

[11] Vláda schválila novelu stavebního zákonu, která bude mít účinnost od ledna 2018, ke změně v územním plánování dochází jen u územně analytických podkladů, které se budou nově aktualizovat jedenkrát za 4 roky. V této novele se jedná především o zkrácení a zjednodušení povolování staveb.

[12] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006. § 18, odst. 4.

[13] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006. § 43, odst. 1.

[14] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006. § 18, odst. 2.

[15] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006. § 18, odst. 1.

[16] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006. § 19, odst. 1.

1.2.1. Orgány územního plánování

Územní plánování je v kompetenci příslušných orgánů obcí a krajů, Ministerstva pro místní rozvoj (MMR) a na vojenských územích pak Ministerstva obrany (MO). Ministerstvo pro místní rozvoj vykonává funkci ústředního správního úřadu a státního dozoru územního plánování. Pořizuje **politiku územního rozvoje**, vede evidenci územně plánovací činnosti a zajišťuje metodickou podporu územního plánování. Ministerstvo pro místní rozvoj je oprávněno zřídit organizační složku státu, která řeší koncepční otázky teorie a praxe v územním plánování, urbanismu a architektury.[17]

Krajský úřad je nadřízeným orgánem územního plánování pro obce. Zastává funkci dozoru a poskytuje obcím metodickou a odbornou pomoc. Pořizuje **zásady územního rozvoje**, které jsou schvalovány zastupitelstvem kraje, **územně plánovací podklady a regulační plány**.[18]

V územním plánování se uplatňuje princip subsidiarity. Organizačně vyšší články (ministerstvo pro místní rozvoj, kraj) mohou zasahovat do působnosti nižších článků veřejné správy, pokud jsou k tomu zmocněny stavebním zákonem. Působnost orgánů obcí a krajů se dělí na působnost přenesenou a samostatnou. Při výkonu přenesené působnosti zajišťují orgány obce a kraje výkon státní správy ve jménu státu na jeho odpovědnost. Zatím co při samostatné působnosti se jedná o výkon samosprávy obcí a krajů, za který samy odpovídají. Pořizování nástrojů územního plánování vykonávají v přenesené působnosti obecní a krajské úřady, naopak v samostatné působnosti orgány obcí například schvalují zadání územního plánování. Zastupitelstvo obce, které vykonává činnost v samostatné působnosti, rozhoduje o pořízení **územního plánu (ÚP)** a **regulačních plánech**, poté schvaluje jeho zadání a nakonec dokončený územní plán vydává. Pořizování návrhu územně plánovací dokumentace může obec svěřit za určitých podmínek jiné obci, avšak o pořízení ÚP, schválení jeho zadání a vydání musí rozhodnout zastupitelstvo obce samo. Obecní úřady *s rozšířenou působností*, které se nazývají úřady územního plánování, pořizují územní plán a regulační plány pro svá území, ale i pro obce, které spadají do jejich působnosti, a to na jejich vlastní žádost. Rada

[17] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon.) In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006. § 11, odst. 1.

[18] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006. § 7.

obce vydává vymezení zastavěného území, územní opatření o asanaci a stavební uzávěře a uplatňuje námitky k zásadám územního rozvoje.[19]

Postavení Magistrátu hl. m. Prahy v územním plánování je upraveno odlišně, neboť působnost krajského úřadu vykonává v tomto případě Ministerstvo pro místní rozvoj, které magistrátu poskytuje metodickou podporu a vykonává dozor nad územním plánováním. Hlavní město Praha se svou rozlohou, členitostí a významností odlišuje od ostatních měst v České republice a proto má v územním plánování zvláštní postavení.

1.2.2. Nástroje územního plánování

Nástroje územního plánování jsou prostředky, pomocí kterých jsou plněny úkoly a realizovány cíle územního plánování. Tento proces probíhá na několika úrovních[20]:

- Celorepubliková úroveň – politika územního rozvoje;
- Krajská úroveň – zásady územního rozvoje;
- Krajská i obecní úroveň – regulační plán, území přesně vymezené;
- Obecní úroveň – územní plán.

Mezi nástroje územního plánování podle stavebního zákona patří *územně plánovací podklady*, které jsou tvořeny územně analytickými podklady a územními studiemi. Oba tyto nástroje mají podpůrnou povahu, slouží jako podklad k politice územního rozvoje a územně plánovací dokumentaci k jejich změně a pro rozhodování v území.

Územně analytické podklady vyhodnocují stav a vývoj území. Na úrovni obcí se podklady zabývá úřad územního plánování[21], který je musí projednávat s Radou obcí pro udržitelný rozvoj[22]. Na úrovni krajů jsou územně analytické podklady pořizovány krajským úřadem, který využívá již vytvořené podklady obcí, jež spadají do území kraje. Podklady se projednávají na zastupitelstvu kraje a po schválení je krajský úřad zasílá na Ministerstvo životního prostředí. Podklady je nutné aktualizovat každé dva roky.

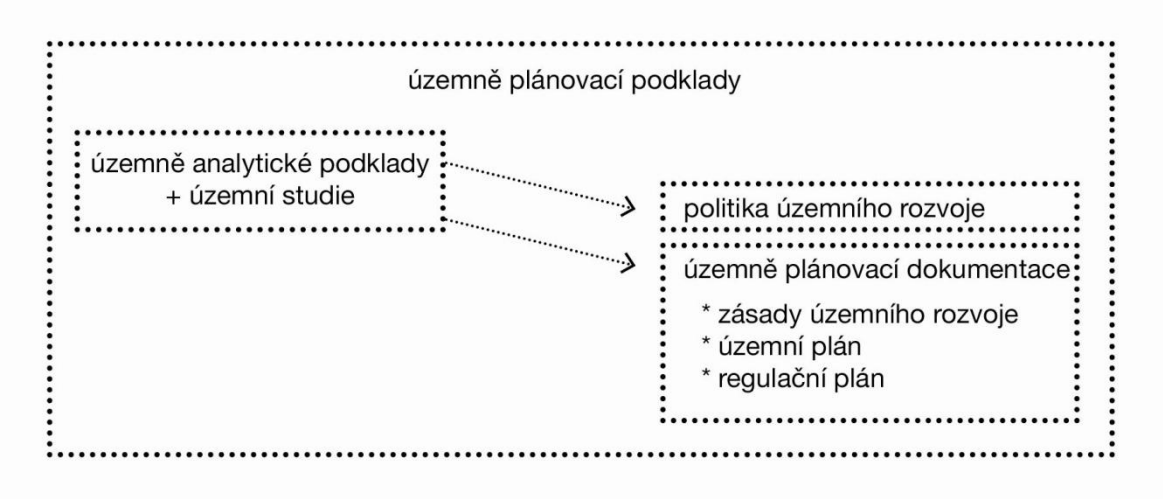
[19] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006. § 6.

[20] Vlastní konstrukce podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon.) In: *Sbírka zákonů.* 14.3.2006. Dostupné z: https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=58370&nr=500~2F2004&rpp=15#local-content.

[21] Rozumí se tím obecní úřad s rozšířenou působností nebo krajský úřad.

[22] Radu obcí může založit starosta obce s rozšířenou působností, členové jsou zástupci jednotlivých obcí ve správním obvodu obce s rozšířenou působností, jednání Rady se zúčastní i zástupce kraje.

Obr. 1 Územně plánovací podklady

Zdroj: Vlastní konstrukce podle Zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

Územní studie posuzuje možnosti a podmínky změn v území. Cíl, obsah a účel územní studie stanovuje pořizovatel ÚP. Vypracování územní studie je povinné jen v případě, když požadavek na vypracování vyplývá z územně plánovací dokumentace.[23]

Politika územního rozvoje určuje základní požadavky na rozvoj celého území České republiky, obsahuje základní úkoly a strategii územního plánování v republikových, přeshraničních, nadregionálních a mezinárodních souvislostech, s ohledem na udržitelný rozvoj území.[24] Je závazná a de facto nadřazená pro zásady územního rozvoje (na úrovni kraje) a pro územní plány (na úrovni obce). Politiku územního rozvoje, jakožto nejvyšší úroveň územního plánování, pořizuje Ministerstvo pro místní rozvoj na základě jeho projednání se zástupci ministerstev, ústředními orgány a kraji. Konečný návrh politiky schvaluje vláda se všemi souvisejícími podklady. Obsahuje například umístění dopravní a technické infrastruktury a všechny ostatní plochy, které mají celorepublikový význam či přesahují území jednoho kraje. Současná Politika územního rozvoje ve znění Aktualizace č. 1 byla schválena v dubnu 2015 vládou České republiky.[25] Stavební zákon ukládá Ministerstvu pro místní rozvoj povinnost zpracovat každé čtyři roky Zprávu o uplatňování Politiky

[23] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon.) In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006. § 25 - 30.

[24] Ministerstvo pro místní rozvoj v ČR. *Politika územního rozvoje České republiky* [online]. [cit. 2016-10-25]. Dostupné z: http://www.mmr.cz/cs/Uzemni-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky.

[25] Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Aktualizace č. 1 politiky územního rozvoje ČR [online]. [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: http://www.mmr.cz/cs/Uzemni-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky/Navrh-Aktualizace-c-1-Politiky-uzemniho-rozvoje-CR.

územního rozvoje. Vláda tuto zprávu posoudí a rozhodne o její aktualizaci či o zpracování nového návrhu. Může rozhodnout o aktualizaci politiky územního rozvoje bez předložení zprávy ministerstva z důvodu naléhavého veřejného zájmu.[26] Každý občan může zaslat své připomínky ke zprávě vypracované Ministerstvem pro místní rozvoj, proti schválené politice nelze podat žalobu, ani vyvrátit její správnost a zákonnost.[27]

Tři základní dokumenty – zásady územního rozvoje, územní plán a regulační plány – se souhrnně nazývají **územně plánovací dokumentace**.

Zásady územního rozvoje jsou krajské územní plány, které stanovují základní požadavky na uspořádání území kraje a jejich účelné využití. Vymezuje také plochy či koridory, které jsou významné pro celý kraj. Jde zejména o dopravní infrastrukturu či průmyslové zóny. Zásady územního rozvoje stojí hierarchicky mezi politikou územního rozvoje a územními plány obcí. Obce musí dodržovat zásady územního rozvoje, a nesmí být v rozporu s jejich územními či regulačními plány. Ustanovení stavebního zákona ukládá, že zásady územního rozvoje nesmí obsahovat podrobnosti, které náleží územnímu plánu či regulačnímu plánu.[28] Zásady územního rozvoje jsou pořizovány krajským úřadem na základě zadání nebo Zprávy o uplatňování zásad územního rozvoje. Zpráva o uplatňování musí být zastupitelstvu kraje předložena každé dva roky po vydání zásad.

Návrh zásad územního rozvoje je projednáván na společném jednání s Ministerstvem pro místní rozvoj, s dotčenými správními orgány a sousedními kraji. Spolu se zásadami je kraj povinen zajistit zpracování vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj a ty projednat s příslušnými ministerstvy. Dotčené orgány mají lhůtu 30 dní k zaslání svých stanovisek k návrhu zásad. Veřejnost má pak možnost poslat své připomínky k návrhu Zásad územního rozvoje ve lhůtě 30 dní od jeho oznámení veřejnou vyhláškou (vyvěsí se na úřední desku a na webové stránky kraje). Krajský úřad vyhodnotí navržené stanoviska a připomínky a návrh zásad upraví. Poté je tento upravený návrh předložen Ministerstvu pro místní rozvoj na posouzení. Upravený a posouzený návrh je zveřejněn a občané mohou podávat své připomínky krajskému úřadu a to nejpozději do 7 dnů ode dne veřejného projednání. Krajský

[26] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006, § 35.

[27] Frank Bold. *Politika a zásady územního rozvoje* [online]. [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: http://frankbold.org/poradna/kategorie/uzemni-planovani/rada/politika-a-zasady-uzemniho-rozvoje.

[27] Aktualizace č. 1 ZUR. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-17]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/clanek/233/aktualizace-zur.

úřad vyhodnotí všechny připomínky a připraví finální podobu Zásad územního rozvoje, kterou schvaluje zastupitelstvo kraje. Dokument je vydán jako opatření obecné povahy. V roce 2014 Zastupitelstvo hl. m. Prahy schválilo Aktualizaci č. 1 zásad územního rozvoje hl. m. Prahy.[29]

Územní plán stanovuje základní urbanistickou koncepci rozvoje území obce. ÚP zpřesňuje a rozvíjí cíle a úkoly územního plánování. Respektuje záměry politiky územního rozvoje, které jsou dále rozpracovány v zásadách územního rozvoje. Stanovuje budoucí podobu území obce, vymezuje zastavěné území a zastavitelné plochy, dále také stanovuje plochy určené ke změně stávající zástavby. Každá obec rozhoduje o záměrech místního významu sama, jedná se například o místní komunikace, plochy určené k bydlení, atd. Územní plán je závazný pro regulační plán obce a zejména pro vydávání územních rozhodnutí.[30]

Zastupitelstvo obce rozhoduje o pořízení nového územního plánu na základě vlastního podnětu nebo na návrhy orgánů veřejné správy, občanů obce, fyzické nebo právnické osoby, která má vlastnická či jiná práva k pozemku nebo stavbě na území obce, nebo na návrh oprávněného investora. Náklady na pořízení nového územního plánu hradí většinou sama obec, ale pokud změny vyplývají ze zásad územního rozvoje, hradí náklady na nový ÚP kraj. Pokud pořízení ÚP navrhne fyzická nebo právnická osoba, může obec podle stavebního zákona požadovat úplnou náhradu nákladů. Náklady na mapové podklady hradí obec, pouze pokud změny ÚP nejsou vyvolány výhradní potřebou navrhovatele.[31]

Zastupitelstvo obce, které rozhodlo o pořízení ÚP, zpracuje zadání na základě územně analytických podkladů. V návrhu zadání stanovuje hlavní cíle a požadavky na ÚP. Tento dokument je zaslán správním úřadům, sousedním obcím a krajskému úřadu. Návrh zadání je doručen veřejnou vyhláškou a ve lhůtě do 15 dní od vyvěšení může kdokoli uplatnit písemné připomínky. Do 30 dnů od obdržení návrhu zadání mohou dotčené orgány[32] poslat své návrhy, stanoviska a podněty. V této fázi krajský úřad rozhoduje, zda bude návrh územního plánu vyhodnocován z hlediska vlivů na životní prostředí. Pořizovatel ÚP na základě všech

[30] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006. § 43.
[31] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006. § 44 - 45..
[32] Odbory obecního a krajského úřadu a specializované úřady (Krajská hygienická stanice, Úřad pro jadernou bezpečnost, hasiči, atd.).

projednání upraví návrh zadání a předloží jej ke schválení zastupitelstvu obce.[33] Pokud zastupitelstvo návrh zadání schválí, koná se **společné jednání** obce, sousedních obcí, dotčených orgánů a krajského úřadu. Dotčené orgány a obce mají 30-ti denní lhůtu na podání stanovisek a připomínek. Návrh je zveřejněn na úřední desce a každý občan může podat písemné připomínky ve lhůtě 45 dnů.

Pořizovatel vyhodnotí všechny zaslané připomínky a stanoviska. Upravený návrh je dále posuzován na krajském úřadě, zda není v rozporu se zásadami územního rozvoje či s politikou územního rozvoje. Následuje **veřejné projednávání** ohlášené veřejnou vyhláškou, ke kterému je přizván krajský úřad, dotčené orgány, sousední obce a obec, ve které je ÚP pořizován.[34] Veřejnosti je podle stavebního zákona umožněno připomínkovat a podávat námitky. Připomínku může podat každý občan, dokonce i cizinec a připomínku je možno podat do 7 dní ode dne veřejného projednávání. Připomínky nejsou závazné a obecní úřad nemá povinnost vyhodnocení připomínek odůvodňovat. Dotčení vlastníci pozemků a staveb návrhem řešení mohou proti návrhu podat námitky, které lze podat taktéž do 7 dní po veřejném projednávání. Obecní úřad musí o námitkách vypracovat písemný návrh rozhodnutí, o kterém následně rozhoduje zastupitelstvo obce.[35]

Pokud je to nutné, pořizovatel upraví návrh ÚP. Upravený návrh se musí znovu přezkoumat, aby byl zajištěn jeho soulad se zásadami a politikou územního rozvoje. Návrh ÚP musí obsahovat řádné odůvodnění z hlediska vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj, včetně výsledků vyhodnocení vlivů na životní prostředí a z hlediska vyhodnocení účelného využití zastavěného území a potřeby vymezení zastavitelných ploch.[36] Pořizovatel ÚP předloží zastupitelstvu návrh na vydání ÚP s výše zmíněným odůvodněním. Zastupitelstvo obce ověřuje ÚP, zda není v rozporu se zásadami a politikou územního rozvoje nebo se stanovisky dotčených orgánů či krajského úřadu. Zastupitelstvo může předložený návrh ÚP zamítnout nebo vrátit pořizovateli k přepracování, pokud s ním nesouhlasí nebo je

[33] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006. § 46 - 47.

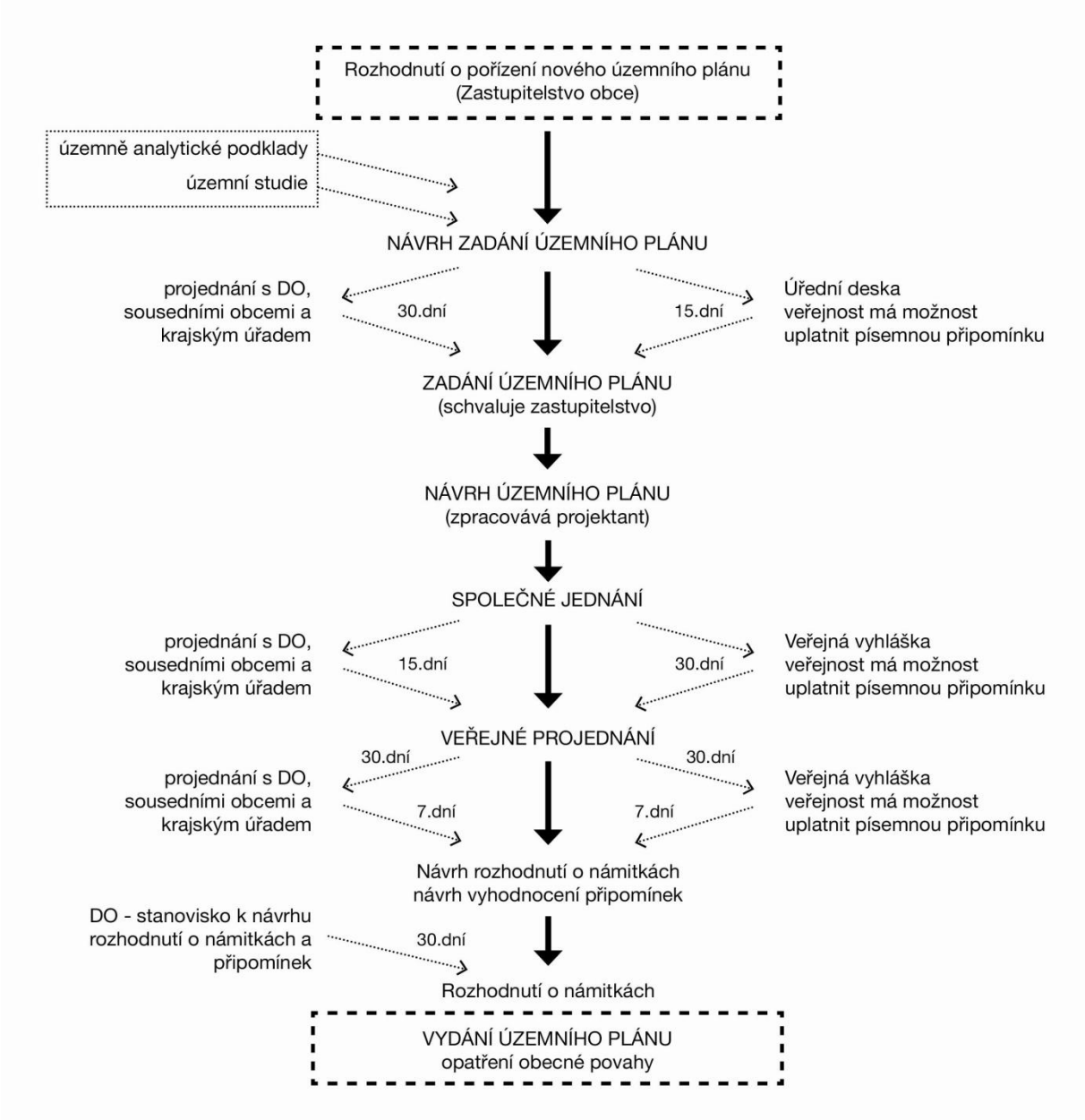
[34] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006. § 50 - 51.

[35] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006. § 52.

[36] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006. § 52 -53. Dostupné z: https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=58370&nr=500~2F2004&rpp=15#local-content.

nespokojeno s výsledky projednání.[37] Pokud zastupitelstvo odhlasuje návrh ÚP, rozhodne tak o vydání opatření obecné povahy.

Obr. 2 Schéma pořizování ÚP

Zdroj: vlastní konstrukce podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

Úřad, který pořizuje územní plán, předkládá zastupitelstvu obce jednou za čtyři roky zprávu o uplatňování územního plánu.[38] Teoreticky je možné dosáhnout změny územního

[37] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006. § 54.
[38] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006. § 55.

plánu jednou za čtyři roky, ale vzhledem k finanční zátěži obce a časové náročnosti vypracování nového územního plánu ke změně tak často nedochází.

Regulační plán je dokument, který stanovuje podrobné podmínky řešení vybrané části obce. Vymezuje podmínky využití pozemků, přístupy ke stavbám a jejich napojení na technické vybavení. Reguluje také plošné a prostorové uspořádání. To znamená, že určuje výšku a objem zástavby.[39] Je závazný pro rozhodování v daném území. Regulační plán vydaný krajem je závazný jak pro územní plány obcí, tak i pro regulační plány obcí. Regulační plán nesmí být v rozporu s nadřazenými již výše zmíněnými územně plánovacími dokumentacemi. Územní rozhodnutí lze nahradit regulačním plánem.[40] V Praze jsou regulační plány pořizovány Odborem stavebním a územního plánu Magistrátu hl. m. Prahy. V současné době v Praze existuje pouze jeden platný regulační plán.[41]

[39] Regulační plány. Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy [online]. [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/clanek/136/regulacni-plany.

[40] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006. § 61.

[41] Regulační plán Anenská – reguluje výšku budov, zastavitelné a nezastavitelné plochy.

2. Metropolitní plán hlavního města Prahy

Stávající platný územní plán hlavního města Prahy byl schválen usnesením Zastupitelstva hlavního města Prahy č. 10/05 ze dne 9. 9. 1999. Pořizovatelem a zároveň zpracovatelem byl Útvar rozvoje hlavního města Prahy, který postupoval dle stanoveného zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu tzv. starým stavebním zákonem.[42] Tento platný územní plán byl koncipován na období 10 let.

V roce 2007 vstoupil v platnost nový stavební zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, který předepisuje vydat nový územní plán nejpozději do roku 2020.[43] Zastupitelstvo hlavního města Prahy v čele s primátorem Pavlem Bémem se ve svém programovém prohlášení 2006 – 2010 zavázalo k vytvoření návrhu nového územního plánu hlavního města Prahy do roku 2010.[44] Přípravy územního plánu v podstatě skončily po dvou letech intenzivních příprav, kdy se práce na připravovaném plánu zastavily ve fázi konceptu. Stupeň Koncept územního plánu od účinnosti novely stavebního zákona č. 350/2012 Sb.[45] již neexistuje. Tento koncept byl vystaven k veřejnému projednání spolu s vyhodnocením vlivů navrhovaného řešení na udržitelný rozvoj. Koncept 09, jak je tento nový plán nazýván, nebyl nakonec dokončen. Na základě usnesení Zastupitelstva hl. m. Prahy ze dne 7. 6. 2012[46] byly zrušeny přípravy staronového územního plánu a bylo zahájeno pořízení zcela nového ÚP. V současné době vzniká v Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy (IPR) nový ÚP hlavního města Prahy označovaný jako tzv. Metropolitní plán. Tento nově připravovaný územní plán má ambice být aktuálnější, jednodušší a pružnější než momentálně platný územní plán hlavního města Prahy. Metropolitní plán slibuje vyváženou a rozvíjející se metropoli s konstruktivní participací, která bude sloužit i dalším generacím.

---

[42] Územní plán hl. m. Prahy – Základní informace. *Praha.eu, portál hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/odbory/odbor_uzemniho_rozvoje/uzemni_plan_hl_m_prahy_zakladni$5465-export.

[43] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: Sbírka zákonů. 14. 3. 2006. § 188.

[44] Městská rada schválila své programové prohlášení pro období 2006 – 2010. *Praha.eu, portál hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/archiv_tiskovych_zprav/mestska_rada_schvalila_sve_programove.html.

[45] Zákon č. 350/2012 Sb., změna stavebního zákona. In: *Sbírka zákonů.* Dostupné z: http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=78383&nr=350~2F2012&rpp=15#local-content.

[46] STENOZÁPIS z 2. mimořádného zasedání Zastupitelstva hl. m. Prahy ze dne 7. 6. 2012. *Praha.eu, portál hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: http://www.praha.eu/public/27/e1/4e/1365135_242707_zhmp120607.pdf.

2.1. Historie územního plánování v Praze

Hlavní město Praha vzniklo na základě dvorských dekretů Josefa II. Josefínské reformy v letech 1784 – 1848 přinesly zásadní změny v Praze. Spojením čtyř pražských měst (Staré Město pražské, Nové Město pražské, Malá Strana a Hradčany) vzniklo druhé největší město v monarchii. Do hlavního města Prahy nebyl začleněn Vyšehrad, protože zůstával pod státní vojenskou správou. Praha byla stále obklopena silnými středověkými hradbami, které nedovolovaly přirozený územní rozvoj, ale i po jejich zbourání k rozvoji nedocházelo. Za hradbami mezitím začaly živelně růst předměstské obce. V této době se Praha rozvíjí řadou dílčích změn, jako jsou například plány na transformaci hradeb a příkopů na široké bulváry, zavedení systému číslování ulic či počátky hromadné dopravy. Město se tak začíná řadit mezi evropská velkoměsta.[47]

Zprvu byly stavební záležitosti začleněny do politického senátu[48], ale po reorganizaci magistrátu patřily do referátu stavební, bezpečnostní a zdravotní policie. Magistrát vykonával městskou ale i soudní správu, která byla řízena odborníky. V roce 1815 byl vydán nový stavební zákon. Vzhledem k nárůstu agendy vznikl samostatný městský stavební úřad, který měl na starosti péči o obecní objekty, udržování komunikací, rozvod vody, osvětlení, péči o městskou zeleň a výstavbu nové kanalizace.[49] Správa města vyžadovala rozšíření a přestavbu Staroměstské radnice. Nové křídlo radnice bylo vybudováno v letech 1838 – 1948 podle návrhu architektů Pavla Sprengera a Petra Nobileho.[50]

V roce 1883 byl ustanoven samostatný městský stavební úřad, který zaměstnával až 150 osob, mezi nimiž se nacházeli i renomovaní architekti a významní inženýři. Díky uvážlivé hospodářské politice pražské obce vzniklo několik velkých stavebních projektů (most Palackého, Legií, Čechův či Mánesův, Vyšehradský tunel, Obecní dům atd.). V roce 1886 byl vydán **pražský stavební řád**, který byl o rok později rozšířen i na Plzeň a České Budějovice.[51]

Ustanovení samostatného stavebního referátu v roce 1870 bylo zapříčiněno nárůstem agendy v oboru stavitelství. Na konci 19. století se hlavní město začalo rozrůstat o pracovní

[47] Spojené město pražské. *Česká televize* [online]. [cit. 2017-04-17]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ct24/archiv/1022387-spojene-mesto-prazske.

[48] Publicum – odbor součástí magistrátu, který se zabýval hospodářskými a stavebními záležitostmi.

[49] Vývoj pražské samosprávy. *Archiv hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-17]. Dostupné z: http://www.ahmp.cz/index.html?mid=46&wstyle=0&page=page/dos/vyvoj-prazske-samospravy-II-C.html.

[50] Historie. *Staroměstská radnice v Praze* [online]. [cit. 2017-04-17]. Dostupné z: http://www.staromestskaradnicepraha.cz/cs/prakticke-informace/historie/.

[51] Historie českého stavebního řádu. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Pravo-a-legislativa-(1)/Stavebni-zakon/Archiv/Historie-ceskeho-stavebniho-prava.

sílu z venkova, a to díky rozvíjení průmyslu především na Smíchově, v Karlíně, Libni a Holešovicích, jelikož v tehdejším centru Prahy na moderní průmysl nebylo místo.[52] Stavební aktivity města se tak upínaly zejména ke zkvalitňování a modernizaci stávajícího území. V roce 1889 vznikl první **pražský regulační plán – Plán polohy a výšek královského města** Prahy, který sloužil především jako podklad k řešení kanalizace.[53] Hlavní přínos tohoto dokumentu spočívá v tom, že se pokusil spojit jednotlivá území a vytvořit tak celkový obraz Prahy jako organismu.[54] Jedna z největších stavebních zásahů byla tolik diskutovaná **asanace Josefova**, části Starého města a Vojtěšské čtvrti, která byla schválena v roce 1893.[55] Bylo zbouráno několik významných staveb v historické části města, ale také několik významných staveb vzniklo. Důvodů takto rozsáhlé asanace bylo několik: nevyhovující hygienické podmínky, potřeba moderní přestavby centra a také idea pražských zastupitelů, kteří vzhlíželi k pařížským bulvárům. Jedním z významných důsledků asanace byl vznik Komise pro soupis uměleckých, stavebních a historických památek hlavního města Prahy[56] a široké hnutí za záchranu pražských památek.[57]

V letech 1915 – 1917 byla významným architektem a urbanistou Maxem Urbanem vypracovaná utopická vize města tzv. Ideální Velká Praha. Tento dokument jako první komplexně řešil celé území Prahy, ale nerespektoval historický vývoj území ani tehdejší zástavbu. Navrhoval například zbořit Stavovské divadlo, aby mohl být obnoven Ovocný trh. Tato utopická vize byla v roce 1919 vystavena v paláci Lucerna a významně přispěla k popularizaci urbanismu.[58]

Vznik Československa měl pro Prahu zásadní vliv, město se začalo proměňovat v kulturní a administrativní centrum. Praha se stala hlavním městem a bylo nutné zajistit budovy pro státní instituce. Díky těmto novým výzvám vznikla **odborná kancelář**, která se zabývala

[52] Superúřad IPR. *PRAHAPODLEHUDECKA* [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: http://prahapodlehudecka.cz/superurad-ipr/.

[53] Vývoje technické mapy světa. *Geoportal Prahy* [online]. [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: http://www.geoportalpraha.cz/cs/clanek/272/vyvoj-technicke-mapy-prahy#.VjJ6A9Ivet8.

[54] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. 2., upr. souhrnné vyd. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 163.

[55] "ZÁKON, DANÝ DNE 11.2.1893, ČÍS.22ř.z., O VYVLASTŇOVÁNÍ K ÚPRAVĚ ASSANAČNÍHO OBVODU KRÁLOVSKÉHO HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY" - JEHO VÝZNAM PRO OBNOVU MĚST. *Za starou Prahu* [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: http://stary-web.zastarouprahu.cz/pragensia/asanace/wurz.htm.

[56] Zpráva o činnosti komise pro soupis stavebních, uměleckých a historických památek král. hl. města Prahy. WUNSCH, Hugo. *Almanach královského hlavního města Prahy na rok 1899* [online]. s. 268 [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: http://kramerius.mlp.cz/kramerius/MShowPageDoc.do?id=829298&mcp=24000&idpi=1645953&author=.

[57] Vývoj pražské samosprávy. *Archiv hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-17]. Dostupné z: http://www.ahmp.cz/index.html?mid=46&wstyle=0&page=page/dos/vyvoj-prazske-samospravy-II-C.html.

[58] Historie Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/historie.

urbanismem v Praze. V roce 1920 byla založena **Státní regulační komise pro hlavní město Prahu a okolí**, která měla za úkol zajistit jednotný stavební rozvoj Prahy a okolí.[59]

V roce 1922 se k Praze (Staré a Nové město, Malá Strana, Hradčany, Josefov, Vyšehrad, Holešovice-Bubny a Libeň) připojilo dalších 37 okrajových měst a předměstí. Spojením vznikla Velká Praha, která měla zcela nevyvinutou infrastrukturu a mezi centrem a přilehlými obcemi se nacházely velké nezastavěné plochy. Novým úkolem v tomto období byla bytová otázka. Vlivem nedostatku bytů se objevuje snaha a decentralizaci bytové výstavby na nově získaných pozemcích, je kladen důraz na budování činžovních domů a zároveň vznikají kolonie rodinných domů. Hlavním úkolem Státní regulační komise bylo vytvořit z Velké Prahy funkční a moderní město.[60]

Úkolem komise bylo vytvoření regulačního plánu Prahy, který se přes velké potíže nakonec podařilo dokončit. Schematický regulační a zastavovací plán hlavního města Prahy, který byl za rok přepracovaný do podoby Přehledného regulačního a zastavovacího plánu hl. m. Prahy, nikdy nebyl schválen ministerstvem veřejných prací. Některé aspekty regulačního plánu se však staly podkladem pro budoucí rozvoj Prahy.[61] Tento dokument jako první rozlišoval veřejná prostranství od přírodních ploch. Barevné vymezení funkčních vztahů městské struktury plně odpovídá tehdejším moderním trendům, které byly zformulovány v Athénské chartě z roku 1933.

Roku 1932 se měl v Moskvě konat IV. Kongres CIAM[62] s tématem Funkční město. Město Moskva bylo vybráno záměrně, jelikož byl všeobecný zájem o tamní projekty nových socialistických měst. Během příprav kongresu byli jeho tvůrci politicky odsuzováni jako trockisté, proto bylo nakonec rozhodnuto uspořádat kongres v roce 1933 v Athénách. Výsledný dokument z kongresu dostal několik názvů, ale nakonec se ustálil název Charta urbanismu, který poprvé použil architekt Le Corbusier.[63] Základními klíči urbanismu jsou čtyři funkce: bydlení, práce, rekreace a doprava.[64] Byly odmítány dosavadní bytové dispozice a blokové stavění, kde se mísily všechny funkční složky. Města by měla být rozčleněna na

[59] Historie Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/historie.

[60] Vývoj pražské samosprávy. *Archiv hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-17]. Dostupné z: http://www.ahmp.cz/index.html?mid=46&wstyle=0&page=page/dos/vyvoj-prazske-samospravy-II-C.html.

[61] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. 2., upr. souhrnné vyd. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 175-179.

[62] Congrès internationaux d'architecture moderne

[63] HRŮZA, Jiří. *Svět měst*. Praha: Academia, 2014, s. 559.

[64] HRŮZA, Jiří. *Charty moderního urbanismu*. Praha: Agora, 2002, s. 47.

důsledně oddělené funkční zóny, které byly vzájemně ještě izolované zelení. V tomto novém funkčním rozložení města jsou zlepšeny hygienické podmínky, avšak dochází k vyšší dopravní zátěži, která zatěžuje životní prostředí. Principy Athénské charty se začaly uplatňovat po druhé světové válce, kdy bylo nutné města obnovit a vystavět nové bytové jednotky, kterých byl již delší dobu nedostatek.[65]

V protektorátu zanikla Státní regulační komise a nahradila ji **Planungskommission für die Hauptstadt Prag und Umgebung**. Celkový územní plán Prahy v režii nové komise sice nebyl dokončen, ale vzniklo několik dopravních a urbanistických studií. Na některé z nich později navázali architekti za socialismu. Jedná se například o projekt severojižní magistrály a tehdejšího Severního města, dnešního sídliště Bohnice.[66]

V poválečné době vznikly v letech 1948, 1953 a 1964 první **směrné územní plány**. Po skončení války fungovala instituce **Plánovací komise pro hlavní město Prahu a okolí**, jejíž hlavním úkolem bylo zajištění poválečné stavební obnovy. V roce 1948 dostala komise od komunistické vlády zadání vytvořit nový směrný plán Prahy, který by odpovídal politickým požadavkům. Komise se soustředila zejména na dopravní infrastrukturu a snažila se vytvořit decentralizované území, ve kterém se nacházejí organicky uspořádané sektory. Jednotlivé čtvrtě by obyvatelům měly poskytovat veškerou občanskou vybavenost a fungovat by měly jako samostatné jednotky. Plán také navrhuje částečnou asanaci Žižkova, Nuslí, Košíř a Radlic. Namísto Masarykova nádraží je plánováno největší pražské náměstí, které mělo sloužit pro velké lidové přehlídky a shromáždění.[67]

V roce 1949 zanikla plánovací komise a její agendu převzal stejnojmenný odbor spadající pod Ústřední národní výbor. Směrný plán brzy neodpovídal požadavkům komunistické vlády a tak byl nahrazen regulačními plány, které stanovují pouze nejdůležitější směrnice pro uspořádání celého území. [68]

Celá 50. léta stála Praha v pozadí průmyslových měst. I přes to byla přípravou nového směrného plánu pověřena nově vzniklá **Kancelář pro územní plán hlavního města Prahy**.[69]

[65] HRŮZA, Jiří. *Svět měst*. Praha: Academia, 2014, s. 560.

[66] HOŘEJŠ, Miloš. *Protektorátní Praha jako německé město: nacistický urbanismus a Plánovací komise pro hlavní město Prahu*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2013, s. 225.

[67] Velké záměry socialistického realismu v Praze. *Earch.cz* [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: http://www.earch.cz/cs/velke-zamery-socialistickeho-realismu-v-praze-2dil.

[68] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. 2., upr. souhrnné vyd. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 182-187.

[69] Historie Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/historie.

Tento směrný plán byl průběžně doplňován Kanceláří pro územní plán celá padesátá léta. Směrný plán z roku 1953 je například z dopravního hlediska podobný plánu předchozímu, ale jeho charakteristika spočívá ve vytyčování náměstí, dle jejich důležitosti a charakteru, které se mají v následujících letech přetvořit v duchu socialistického realismu.

Aktuálním tématem byla tehdy díky neustále rostoucímu počtu aut a nedostatek bytů dopravní infrastruktura. Řešení těchto palčivých problémů upozadilo všechny ostatní funkční složky města.[70]

V roce 1961 v nově založeném **Útvaru hlavního architekta hlavního města Prahy** vznikl první platný územní plán vůbec, který byl schválen o tři roky později. Praha byla rozdělena na šest rajónů, každý rajón byl projednáván zvlášť. Tento plán vznikal tak dlouho, až jeho koncept předběhl samotný rozvoj Prahy. V roce 1968 se k Praze připojilo dalších dvacet obcí a o šest let dalších třicet obcí. Během 60. let se uskutečnilo několik architektonických soutěží, jednalo se například o Staroměstské náměstí či o náměstí Republiky. Uskutečnilo se i několik soutěží na nová sídliště, která jsou dnes symbolem éry socialismu. I když projekty byly plánovány v podstatě na zelené louce, nepodařilo se vytvořit městskou strukturu s veřejným prostranstvím, které by zajišťovala sociální vybavenost.[71] Před obdobím normalizace vznikl významný leč neuskutečněný projekt města budoucnosti Etarea, který byl vystaven na světové výstavě EXPO 1967 v Montrealu. Mělo se jednat o ideální satelitní město blízko Prahy, které mělo maximálně přiblížit člověka přírodě. Oproti klasickým sídlištím tento projekt splňoval všechny nároky na bydlení i práci.[72]

V roce 1971 byl dokončen územní plán pražské středočeské aglomerace tzv. prostorové uspořádání. Idea Prahy, která věnovala pozornost nejen bydlení, práci, občanské vybavenosti, ale také rekreaci. Byl vypracován návrh na rychlodráhu, který by spojoval satelitní oblasti s hlavním městem. Výstavba metra, které velmi zasáhlo do podoby města, vneslo do územního plánování nový pojem – podzemní urbanismus.[73] Roku 1975 vznikl směrný plán, jako důsledek trvalého růstu obyvatel, způsobeného zejména připojením zhruba padesáti obcí. Poprvé je řešeno prostorové uspořádání města, ale ve finální vizuální

[70] Územně plánovací příprava. *Institut plánování a rozvoje v Praze* [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/soubory/data/UAP/UAP2012/2_16_uzemne_planovaci_priprava.pdf.

[71] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. 2., upr. souhrnné vyd. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 196-199.

[72] HRŮZA, Jiří. *Svět měst*. Praha: Academia, 2014, s. 600.

[73] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. 2., upr. souhrnné vyd. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 202.

podobě plánu se nijak neprojevilo. Funkční plochy směrného územního plánu se vyznačují různými barvami, jejichž počet i počet jejich odstínů se stále zvětšuje. S každým dalším plánem se přidá několik barviček. Z těchto důvodů vznikl plán prostorové struktury Prahy, které řešil území nejen v celku, ale i v podrobnostech (nosníky, zábradlí, osvětlení, lavičky). Jedná se o první komplexní hodnocení veřejného prostranství v hlavním městě.[74] Veřejné prostranství je problémem i v dnešní době, po dlouhé éře se občané začínají zajímat o to, v jakém prostředí žijí. V této době je preferována individuální doprava na úkor chodců a tomu odpovídá i nevhodné řešení situace budováním množství podchodů a nadchodů, které se dnes jeví jako nešťastné.

V předrevolučním územním plánu z roku 1985 převládá dopravní infrastruktura. Je zřejmé, že síť dopravních komunikací v podstatě rozděluje Prahu na několik funkčních obydlených ostrovů, ale jako celek město nefunguje. Vzhledem k ekonomickým problémům nedošlo na plánovanou revitalizaci pražských nábřeží, ostrovů a náměstí. Nerealizovaly se velké stavby a veřejné prostory zůstaly na okraji zájmu.[75]

Po **revoluci** se změna režimu projevila nejdříve ve veřejném prostoru, nová reprezentace nechávala odstraňovat symboly komunistické éry a útvar hlavního architekta byl vnímán velmi negativně jako pozůstatek socialismu. V roce 1994 byl útvar transformován na Útvar rozvoje hlavního města Prahy a výkonnou moc získal Odbor územního plánování magistrátu hlavního města Prahy. Porevoluční vývoj vyžadoval vypracování nového územního plánu, který bude respektovat nové státní uspořádání. V roce 1993 byl vypracován plán stabilizovaných území na krátké překlenovací období. I když se autoři tohoto plánu vymezovali vůči funkčním složkám města, plán byl založen na funkčním zónování. Jako veřejná prostranství jsou označena pouze náměstí v historickém centru. Cílem tohoto porevolučního dokumentu mělo být posílení obytné funkce ulice, obnovení pasáží, rozšiřování pěších zón atd., ale po schválení platil plán jen na stabilizovaných částech města a k rozvojovým územím byla vyžadována další dokumentace.[76]

Navazující územní plán z roku 1998 byl již schválen Zastupitelstvem hl. m. Prahy a nikoliv vládou. V těchto letech dochází ke zvýšení zájmu investorů o rekonstrukce a přestavby, proto

[74] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. 2., upr. souhrnné vyd. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 203 - 204.

[75] Historie Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/historie.

[76] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. 2., upr. souhrnné vyd. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 206.

se objevuje pokus o výškovou regulaci zástavby pomocí koeficientů. Poprvé se v územním plánování v Praze řeší cyklistická doprava a podrobněji také pěší. Celé území Prahy je rozděleno do funkčních zón, majících předem definované funkční využití, doplňkové využití a výjimečně přípustné funkční využití. Místo stability městské struktury jsou v plánu připouštěny stovky změn využití jednotlivých částí území a to povolením tzv. podmínečně přístupných staveb a úprav územního plánu. Každá jednotlivá změna podléhá schvalování příslušného stavebního úřadu, který o výjimce rozhoduje.[77] Tyto úpravy, které regulovaly strukturu zástavby, nepodléhaly veřejné diskuzi ani schvalování a otevíraly prostor pro individuální dohody a účelová řešení, což vzbuzuje podezření a obavy ze vzniku korupčního prostředí. Tento dodnes platný územní plán byl koncipován na období 10 let. V roce 2007 vstoupil v platnost nový stavební zákon, který stanovuje, že obec je povinna nahradit územně plánovací dokumentaci schválenou po 1. 7. 1992 do pěti let novým územním či regulačním plánem. Termín pro schválení nového územního plánu pro hlavní město Prahu byl původně konec roku 2011. Historicky první strategický plán Prahy byl přijat Zastupitelstvem hl. m. Prahy v roce 2000.[78]

Dosavadním územní plány hlavního města Prahy postrádají ideovou koncepci, neměly za cíl řešit budoucí podobu Prahy, ale spíše stávající problémy. Pro každý z nově utvářených územních plánů je typické, že pro jeho tvorbu byla zřízena nová instituce. Důkazem toho je i Institut plánování Prahy, který vznikl za účelem přípravy nového územního plánu.

2.2. Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy

Pořízení Metropolitního plánu bylo schváleno usnesením[79] Zastupitelstva hl. m. Prahy ze dne 7. června 2012. V této souvislosti byla o 2 měsíce později založena Kancelář metropolitního plánu, která se stala součástí Útvaru rozvoje hl. m. Prahy, ale byla koncipována jako samostatné pracoviště. Vedení se na základě podnětu prvního náměstka primátora a radního

[77] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. 2., upr. souhrnné vyd. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 206 - 207.

[78] Územně plánovací příprava. *Institut plánování a rozvoje v Praze* [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/soubory/data/UAP/UAP2012/2_16_uzemne_planovaci_priprava.pdf.

[79] Z Á P I S z 2. mimořádného zasedání Zastupitelstva hlavního města Prahy, které se konalo dne 7. června 2012. *Praha.eu* [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: http://www.praha.eu/public/68/58/75/1365687_242849_zps120607.pdf.

pro územní rozvoj RNDr. Tomáše Hudečka ujal doc. Ing. arch. Roman Koucký.[80] Na konci roku 2013 proběhla transformace Útvaru rozvoje hl. m. Prahy na Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy (IPR).[81] Změny ve statusu by měly umožnit kvalifikovaný rozvoj zaměřený na výzkumnou činnost.

IPR je stejně jako jeho předchůdce příspěvková organizace, jejímž cílem je plnění úkolů ve veřejném zájmu. Zřizovatelem je hlavní město Praha, do jehož pravomocí spadá jmenování a odvolání ředitele a rozhodování a jeho odměňování. Dále také může provádět kontrolu hospodaření celé státní organizace.[82]

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy (IPR) je hlavním koncepčním pracovištěm v oblasti urbanismu, architektury a rozvoje hlavního města Prahy. Mezi hlavní činnosti IPR nepatří pouze zpracovávání a koordinování dokumentů v oblasti strategického a územního plánování a rozvoje, ale zpracovává i geografická data a informace, které jsou klíčové pro vznik podkladů rozvoje města. Významným úkolem IPR je také výzkumná a vzdělávací činnost a využívaní dat, informací a znalostí jako součásti aplikovaného výzkumu. Hlavním cílem IPR je změnit celý systém plánování a rozvoje. Klíčové dokumenty jsou zpracovávány souběžně, aby vytvářely celistvý a komplexní systém územního plánování. Nezbytnou součástí je také otevřená komunikace a aktivní spolupráce s veřejností a dalšími aktéry rozvoje města.[83] Posledním ředitelem byl Ing. arch. Petr Hlaváček, který stál v čele funkční organizační struktury a byl odvolán. Novým ředitelem se stal Ondřej Boháč. Příspěvková organizace má více než stovku zaměstnanců a její rozpočet za rok 2014 činil cca 290 mil. Kč.[84] Výše rozpočtu IPR je silně kritizována spolu s výší tzv. bonusů pro odborníky.[85]

Gremiální rada IPR Praha je nezávislý poradní orgán IPRu, který byl ustanoven v roce 2014. Je složen ze 13 členů, z nichž 9 je odborníků na urbanismus. Jejím cílem je projednávat záležitosti, které mohou ovlivnit budoucí rozvoje města.

---

[80] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. 2., upr. souhrnné vyd. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 944.

[81] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. 2., upr. souhrnné vyd. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 949 - 951.

[82] Zřizovací listina příspěvkové organizace Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy. *Zastupitelstvo hlavního města Prahy*[online]. [cit. 2017-04-18]2013. Dostupné z: http://www.geoportalpraha.cz/uploads/assets/zrizovaci_listina_iprpraha_2013.pdf.

[83] Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy: základní informace. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy*, 2015. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/obecne/brozura_ipr_1509.pdf.

[84] Ipr bude nově zveřejňovat smlouvy, mzdy i všechny projekty. *České noviny* [online]. [cit. 2016-05-18]. Dostupné z: http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/ipr-bude-nove-zverejnovat-smlouvy-mzdy-i-vsechny-projekty/1295807.

[85] Superúřad IPR. *PRAHAPODLEHUDECKA* [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: http://prahapodlehudecka.cz/superurad-ipr/.

Kancelář metropolitního plánu se poprvé prezentovala v roce 2012 na urbanistické konferenci každoročně pořádané Ústavem urbanismu Fakulty architektury ČVUT, s tématem „Jak plánovat město?“. V rámci konceptu otevřená komunikace vznikl na základě výzvy náměstka primátora hl. m. Prahy nový poradní orgán – Metropolitní ozvučná deska, která je inspirovaná podobným fungujícím orgánem v nizozemském Rotterdamu. Jejím úkolem je poskytovat zpětnou vazbu Radě hl. m. Prahy skrze několik desítek odborníků na městskou problematiku. Zřízení tohoto orgánu cílí na otevřený způsob řízení města a na budování dialogu mezi představiteli magistrátu, odborníky a veřejností.[86] Po roce 1989 již několik podobných orgánů fungovalo, ale zájmy developerů zatím vždy vyhrály nad úsilím a smysluplností řešení městské struktury.[87] Metropolitní ozvučná deska se koná čtyřikrát do roka a dle mého názoru její největší přínos spočívá v osobním setkávání odborníků se zastupiteli pražského magistrátu.

Na konci roku 2012 vznikla v rámci tehdejšího Útvaru rozvoje hl. m. Prahy Kancelář veřejného prostoru. Odbor, který by měl na starosti pouze veřejný prostor v rámci orgánu, který pořizuje územní plán, je novinkou. Role této kanceláře je velmi přínosná, vzhledem k tomu, že veřejný prostor byl v podstatě dodnes opomíjen.[88]

Prvním krokem k pořízení územního plánu bylo schválení návrhu zadání[89] územního plánu usnesením zastupitelstva hl. m. Prahy č. 31/6 ze dne 19. 9. 2013.[90] Návrh zadání byl zveřejněn 6 měsíců před schválením a bylo projednáno přibližně 1600 připomínek. Souběžně s projednáváním probíhalo zpracování nových Pražských stavebních předpisů, které jsou prováděcím předpisem ke stavebnímu zákonu, které obsahují obecně technické požadavky na stavby a definují požadavky na využívání území. Praha má své vlastní stavební předpisy – jako jediné město v České republice – již více než 100 let.[91]

[86] Projekt ozvučné desky funguje už i v Brně.

[87] Metropolitní ozvučná deska – kritická úvaha nad prvním zasedáním. *Prague Watch* [online]. [cit. 2017-04-26]. Dostupné z: https://praguewatch.wordpress.com/2012/05/04/metropolitni-ozvucna-deska-kriticka-uvaha-nad-prvnim-zasedanim/.

[88] Kancelář veřejného prostoru. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-26]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/clanek/130/kancelar-verejneho-prostoru.

[89] Zadání: územní plán hlavního města Prahy (Metropolitní plán). *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-27]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/mup/zadani_schvalena_verse_00.pdf.

[90] Usnesení č. 31/6. Hlavní město Praha: Zastupitelstvo hlavního města Prahy [online]. [cit. 2017-04-27] 19. 9. 2013. Dostupné z: http://servis.praha-mesto.cz/uzplan/Uzemni_plan_HMP/UPn_metrop/Usnesen%C3%AD_Zastupitelstva_HMP.pdf.

[91] Odborníci: Praha nepotřebuje samostatné stavební předpisy. *Archiweb* [online]. [cit. 2017-04-26]. Dostupné z: http://www.archiweb.cz/news.php?action=show&type=1&id=18334.

V roce 2000 byl schválen první strategický plán hl. m. Prahy, o osm let později došlo k jeho aktualizaci a v současné době se pracuje na aktualizaci druhé. Strategický plán je koncepční dokument, který určuje směry rozvoje a vývoje města ve střednědobém a dlouhodobém horizontu.[92] Jeho úkolem je poskytnout dostatečnou vizi města, která poskytne nové impulzy na další rozvoj města. Rozvoj města, který je založen pouze na odstraňování stávajících problémů, není již dále možný.

V roce 2014 byl IPR Praha oceněn občanskou iniciativou otevřené společností za své mapové aplikace.[93] V současné době se připravuje manuál participace[94] a manuál veřejného prostranství[95], který lze najít na webových stránkách IPR. Manuál participace poskytuje informace o zapojení veřejnosti do procesu tvorby městské struktury, které jsou primárně určeny městským částem. A Manuál veřejného prostranství nastiňuje definici pojmu veřejné prostranství a přináší principy, doporučení a pravidla jeho tvorby.

2.3. Koncept odůvodnění Metropolitního plánu

Koncept odůvodnění Metropolitního plánu byl vytvořen pro potřebu předběžné diskuse o metodice plánu a způsobu možných řešení problémů Prahy. Koncept odůvodnění není návrhem územního plánu, ale spíše jakousi metodickou příručkou.

Územní plán je vydáván formou opatření obecné povahy. Na rozdíl od přijetí zákona má každý dotčený jednotlivec, subjekt nebo orgán právo se k územnímu plánu vyjádřit. Oproti tomu rozpracovaná dokumentace územního plánu by neměla být veřejnosti před jejím dokončením předkládána, aby nedocházelo ke spekulaci s cenami pozemků. Proto bylo vytvořeno toto odůvodnění, aby bylo možné otevřít diskuzi před a během pořizování územního plánu. Diskuse probíhá na několika úrovních. Zpracovatel Metropolitního plánu – Institut plánování Prahy – spolupracuje s městskými částmi i odbornou a laickou veřejností.

[92] Co to je strategický plán? *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-26]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/clanek/83/co-je-strategicky-plan.

[93] Archiv 2014. *Otevřená společnost* [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: http://oz.otevrenaspolecnost.cz/archiv/2014.

[94] Manuál participace. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online], [cit. 2017-04-07] 2015. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/Manual_Participace/manpart_1510.pdf.

[95] Manuál tvorby veřejných prostranství. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-07] 2015. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/obecne/mtvp.pdf.

Koncept odůvodnění Metropolitního plánu má široký rozsah, nejen co do počtu stránek, ale co do obsahu. Je vyhotoven ve formě osmnácti sešitů a dvanácti výkresů[96] a čítá přesně tisíc stran. Jednotlivé sešity jsou navzájem provázané a vzájemně na sebe odkazují. To umožňuje i laické veřejnosti vnímat budoucí územní plán Prahy nejen jako rozdrobené barevné plochy, ale jako trojrozměrný heterogenní model, který se mění v čase (viz níže).
Hned v počátku jsou definována čtyři pravidla, která jsou jednoduchá, jasná a prolínají se celým konceptem.

- Pravidlo o nepřekročitelnosti „první čáry“ – definuje hranici města, kterou je nutno respektovat. Stanovení zastavitelnosti a nezastavitelnosti území je pro územní plánování klíčové[97]. Pokud bude zastavitelné území moc rozsáhlé, město bude nekontrolovatelně růst a městu tak hrozí rozdrobenost na tzv. sídelní kaši[98]. Město, které nevyužívá potencionál svého dosavadního území a rychle se rozšiřuje, se stává neekonomickým. Budování infrastruktury na zelené louce je velmi zatěžující pro rozpočet města. Metropolitní plán si dále klade za cíl definovat Prahu jako město krátkých vzdáleností, které se bude moci pyšnit široké nabídce vybavenosti. Tzv. zahušťování a hranice města je jedním z konfliktních témat, kterými se zabývají zájmové skupiny zabývající se Metropolitním plánem.
- Pravidlo vymezení krásných[99] veřejných prostranství – tvoří hranici, která definuje rozsah ploch, které musí spravovat obec a které jsou plochy soukromé.[100] Veřejné prostranství je pojem, který zahrnuje náměstí, ulice, tržnice, chodníky, veřejná zeleň, průchody atd. Jsou to prostory, které slouží každému občanu bez omezení. Na veřejné prostranství je kladen velký důraz zejména proto, že platný územní plán hlavního města Prahy ho nebere v potaz. I když se v dnešní společnosti skoro všechny aktivity přesunuli dovnitř, došlo k nárůstu veřejného prostranství a ztráty hierarchizace. Veřejné prostranství se proto stalo se neuchopitelný i přes to, že je to ve své podstatě

[96] Metropolitní plán. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: plan.iprpraha.cz/cs/upp-ke-stazeni.
[97] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. 2., upr. souhrnné vyd. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 46.
[98] HNILIČKA, Pavel. *Sídelní kaše: otázky k suburbánní výstavbě kolonií rodinných domů*. Brno: ERA, 2005, s. 27.
[99] Cílem tohoto pravidla je, aby byla všechna veřejná prostranství krásná. To znamená, aby o ně bylo pečováno.
[100] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. 2., upr. souhrnné vyd. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 48.

obraz města. Pokud si člověk chce vybavit nějaké město, vzpomene si na atmosféru, která panuje na ulicích a náměstích. Je to část města, ve které se opravdu „žije“.[101]

- Třetí pravidlo určuje třetí rozměr města – tj. pravidlo pro stanovení výškové kompozice města, které definuje maximální, ale i minimální výškovou hladinu jednotlivých lokalit.[102]
- Pravidla pro účelné načasování jednotlivých kroků je práce s časem[103] – Metropolitní plán totiž není jediným dokumentem územního plánování Prahy. V návaznosti nalezneme i Pražské stavební předpisy, Strategický plán, územně analytické podklady, manuál participace, manuál veřejných prostor atd. Všechny tyto dokumenty doplňují Metropolitní plán a jsou jeho nedílnou součástí.

Jednotlivé sešity Konceptu odůvodnění lze rozdělit do tří skupin. **První skupina** má charakter úvodu a patří do ní sešity s názvem *Paradigma a Zlaté pravidlo, Duch plánu, Slovník plánu a Město řád a chaos*. Metodika metropolitního plánu je zcela jiná, než bylo doposud v územním plánování v Praze zvykem. Tyto sešity apelují na čtenáře, aby viděl hlavní město v jiném kontextu. Změna je nutná nejen v pojetí územního plánování, ale i vzorech myšlení lidí.

Sešit Duch plánu, předkládá deset tezí, na kterých je Metropolitní plán postaven. Územní plán je zde vnímán jako celek, který se až následně drobí na detaily.

[101] Manuál tvorby veřejných prostranství. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-07] 2015. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/obecne/mtvp.pdf.

[102] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. 2., upr. souhrnné vyd. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 51.

[103] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. 2., upr. souhrnné vyd. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 53.

Obr. 3 Deset tezí

Imploze architektury – Praha by již dále neměla rozpínat a zabírat cennou ornou půdu, která je kolem Prahy úrodná. Zastavitelná plocha by se měla efektivně využívat uvnitř města.	**Zelené rozhraní a krajina** – oddělení města od aglomerace. Kolem města je vytvořen zelený pás krajiny, který určuje, co je uvnitř města a co vně. Pro město je to potenciál rekreačního využití, je ale důležité, aby tento pás byl nezastavitelný a provázaný.
Historické město – město bylo založeno na základě geometrickém rozvrhu tzv. trojúhelník historických hodnot, jehož vrcholy jsou na Pražském hradě, Vyšehradě a Vítkově.	**Výšková regulace a potenciál** – se zaměřuje na pozitivní aspekty výškové regulace a naznačuje, kde má Praha potenciál výškových staveb.
Modernistické město – periferie města, na které se nemělo zapomínat, je nutné zde definovat a dotvořit veřejné prostranství a toto území nadále rozvíjet.	**Nové mosty a propojení** – potenciál nové výstavby mostů, které více propojí město a rozmělní tak dopravní zátěž.
Městské parky – jsou nedílnou součástí města, cílem je jejich propojení, tak aby zde vynikl kontrast parků a husté městské zástavby.	**Hlavní třídy 1+xx** – městské třídy potřebují oživit tak, aby mohly propojovat město s jeho okolím a nezůstaly jen dopravním koridorem.
Vltava – řeka předurčila pozici pro umístění města a dodnes ho formuje. Nachází se zde stále nedostatečně využívaný potenciál pro rekreaci.	**Transformace vs. rozvoj** – se vrací v podstatě zpět k první tezi, jen je obohacena o myšlenku dostředivosti. Je potřeba spíše posilovat směr od periferií k centru města nikoliv od okraje ven.

Zdroj: KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. 2., upr. souhrnné vyd. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 82-103.

Namísto tabulek, technických požadavků a norem se autoři opírají v tomto sešitě o pýthagorejský tetraktys, který byl využíván k vybudování a vysvětlení celého světa. Proto je také tezí celkem deset, což je pro Pýthagorejce číslovka označující dokonalost boží.[104]

Sešit *Město řád a chaos* pojednává a vysvětluje záměr autorů Metropolitního plánu nevracet se k rigidnímu územnímu plánování a naplánovat město tak, aby po celou dobu jeho platnosti nebylo nutné do něj zasahovat jakýmikoliv změnami. Hledají správnou míru řádu tak, aby mohl vstupovat chaos.

Druhá skupina popisuje nebo spíše mapuje současný stav hlavního města Prahy. Podrobný historický exkurz územních plánů nabízí sešit *Století plánů pražské metropole*. Popis infrastruktury nalezneme v sešitech *Cesty zvířat (krajinná), Cesty lidí a zboží (dopravní) a Cesty medií a informací (technická infrastruktura). Sešit Metropole a region* vysvětluje pojem metropole v širokém kontextu a jeho význam v regionu. V sešitě *Atlas 5.000*[105] nalezneme terénní průzkum, tzv. inventuru Prahy, který slouží jako územně analytické podklady pro vznik Metropolitního plánu. Souhrn informací, které sešit předkládá, napomáhá k zachycení celkové struktury a charakteru města a vytváří tak základní obraz Prahy. Jsou zde zachyceny výšky jednotlivých budov, tvary jejich střech a četnost parterů[106]. Zajímavou částí je vyznačené omezení, které tvoří ploty a bariéry v celém městě.

Sekce prostorových informací IPR sbírá, mapuje a vyhodnocuje údaje z různých oblastí života hlavního města Prahy. Grafy, analýzy, geografická data a mapové výstupy jsou využívány jako východiska pro územní plánování, nicméně jsou vhodná i pro potřebu veřejné správy. Shromážděná data byla vystavena v rámci výstavy Znáte Prahu?[107], která zaznamenala vysokou návštěvnost. Návštěvníci výstavy se mohli dozvědět, jak Pražané žijí, jak bydlí a jak se po městě pohybují a to vše bylo vyjádřeno čísly. Sešit *Topografie, krajina a parky* je na rozmezí druhé a třetí skupiny, obsahuje široký legislativní rozbor, nalezneme zde nejen mapování městských parků, kategorie území v krajině, ale také stanovuje deficity parků.

Třetí skupinu sešitů spojuje „vizionářský“ pohled, který se promítá i do Metropolitního plánu. V sešitě *Ulice a náměstí* je zobrazována metropole skrze veřejné prostranství, které je

[104] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. 2., upr. souhrnné vyd. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 79-119.

[105] Číslo 5000 odkazuje na mapové měřítko.

[106] Parter je spodní část fasády s portály a výkladci obchodů, zde myšleno jako prostranství před budovou.

[107] Znáte Prahu? Město v mapách, grafech a číslech. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/clanek/1427/znate-prahu-mesto-v-mapach-grafech-a-cislech.

inverzním obsahem městské struktury. Celá kompozice a hierarchie ulic, náměstí a parků je základním rámcem pro Metropolitní plán. Sešit obsahuje i kategorizaci ulic podle šířky, autoři nově rozlišují uličku, ulici, třídu, bulvár a náměstí.

Jedním z nejvíce diskutovaných problémů je otázka výškových budov. V Pražských stavebních předpisech, které vypracoval IPR, jsou stanoveny jak maximální, tak minimální výškové limity. Výšková hladina, kterou se zabývá sešit *Třetí rozměr města*, je důležitým nástrojem pro metodiku Metropolitního plánu. Součástí rozboru výškové hladiny metropole vytvořili autoři katalog výškových staveb Prahy v absolutní i relativní výšce. Aby bylo možné posuzovat výšku jednotlivých budov v kontextu celého města, byla vytvořena metoda generování digitálních vedut[108] města, která ukazuje reliéf Prahy. Je to v podstatě 3D model Prahy, ve kterém lze nalézt jednotlivé výšky města.[109] Tento model umožňuje objektivněji určit výšku budoucí zástavby, která tak dotvoří vertikální obraz města a jeho kompozici, aniž by docházelo k stavění solitérů na okraji města. Pomocí strukturální diagnózy je v sešitě Hranice města a lokality město rozděleno na pět základních struktur – centrum, město, předměstí, periferie, krajina. Cílem této diagnózy byla snaha zobrazit výsledný obraz města a odhalit tak jeho nedostatky, ale i kvality a potenciál. Základní jednotkou plánu jsou tzv. lokality, rozumí se tím jednotlivé části města, které se odlišují zejména umístěním v území, typem zástavby, zahuštěním, ale i umožněním identifikace s místem. Jsou ustanoveny především proto, že jiná diferenciace města neexistuje a pro územní plánování města je nezbytné požadavky Metropolitního plánu vztahovat ke konkrétním místům.

Metropolitní plán rozlišuje jen čtyři typy zátěže lokalit: krajinnou (zelená), rekreační (žlutá), obytnou (červená) a produkční (modrá). Stanovená míra zátěže má ochránit charakter lokalit.[110] V sešitě *Potenciál, priority a flexibilita* se střetávají skoro všechny myšlenky, které již byly vyřčeny, ale dále jsou rozpracovávány v hodnotících diagramech, které ukazují silné a slabé stránky transformačních a rozvojových lokalit neboli jejich potenciál.[111] Sešit s názvem *Kvalita života a vybavení města* popisuje vývoj územního plánování, který se odklání od funkčního pojetí plánu a směřuje k plánu strukturálnímu, jenž

[108] Veduta – pohled na město.

[109] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. 2., upr. souhrnné vyd. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 381-417.

[110] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. 2., upr. souhrnné vyd. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 489-535.

[111] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. 2., upr. souhrnné vyd. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 653-693.

nevymezuje funkční plochy, ale strukturu jednotlivých lokalit. Kvalita života je těžko měřitelný pojem, ale prostředí, ve kterém žijeme je jedním z faktorů, který pocit spokojenosti ovlivňuje. Je zřejmé, že občansky vybavené území je hodnoceno příznivěji.

Obr. 4 Funkční zónování

Zdroj: Metropolitní územní plán je vnímán radnicí i občany jako velká neznámá. *Ipětka* [online]. [cit. 2017-04-26]. Dostupné z: http://www.ipetka.cz/metropolitni-uzemni-plan-je-vniman-radnici-i-obcany-jako-velka-neznama/.

2.4. Komparace stávajícího územního plánu a návrhu Metropolitního plánu

Stávající územní plán sídelního útvaru hl. m. Prahy byl pořízen podle zákona č. 50/1976 Sb.[112], o územním plánování a stavebního řádu a navazující vyhlášky č. 84/1976 Sb.[113], o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci. Návrh Metropolitního plánu byl pořízen v souladu se zákonem č. 183/2006 Sb.[114], o územním plánování a stavebním řádu. I když je díky jinému legislativnímu zakotvení těžko uchopitelné srovnávání těchto dvou územních plánů z hlediska metody, určité komparaci se vyhnout nelze.

Metropolitní plán má oproti předchozímu územnímu plánu Prahy odlišné pojetí územního plánování. Stávající územní plán se věnuje funkčnímu zónování, které vychází

[112] Zákon č. 50/1976 Sb. [*zrušeno č. 183/2006 Sb.*], o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 27. 4. 1976. Dostupné z: https://www.fulsoft.cz/33/50-1976-sb-zakon-o-uzemnim-planovani-a-stavebnim-radu-stavebni-zakon-ve-zneni-ucinnem-k-1-7-2006-platne-do-31-12-2006-uniqueidOhwOuzC33qe_hFd_-jrpTn8RGn5JGMrtnOEdV7BRZDACD-vMUnwPlw/?wa=www15i3%2520psp.

[113] Vyhláška č. 84/1976 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci [*zrušeno č. 131/1998 Sb.*]. In: *Sbírka zákonů.* 17. 4. 1976. Dostupné z: http://www.zakony.cz/zakony/1976/1/zakon-84-1976-Sb-SB197684.

[114] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006. Dostupné z: http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=62549&nr=183~2F2006&rpp=15#local-content.

z modernistické tradice urbanismu. Provoz města je možné rozdělit do několika funkčních ploch – práce, bydlení a rekreace, mezi kterými se obyvatelé přepravují zónami dopravními. Tento princip vychází z Athénské charty[115], která byla podepsaná v roce 1933. Cílem tohoto urbanistického systému bylo vyřešit následky průmyslového boomu. Průmysl byl striktně oddělen od bydlení parkem nebo zelení, aby se předcházelo znečistění v obytných zónách. Funkční zónování nevytváří klasickou městskou strukturu, kterou nalezneme v centrech měst, ale spíše obytné solitéry v zelených pásech se širokými silnicemi, které vytváří ve městě bariéru. Docházelo tak k množení funkcí a zmenšování zón až na jednotlivé parcely.[116] Metropolitní plán rozdělil Prahu na lokality, které vycházejí z historického charakteru, krajinného rázu a charakteru veřejného prostranství. Jsou základním kamenem města podporujícím komunity. Regulace lokalit probíhá na základě hustoty obyvatel, indexu využití území, zastavitelnosti a zátěže, a nikoli jen podle jejich funkce. Platný územní plán v podstatě navazuje na předchozí územní plán Prahy, i když ho vnímá jako zastaralý, ale přesto používá stále stejnou metodiku funkčního zónování.[117]

Platný územní plán striktně udává funkce jednotlivých budov, ale již neřeší velikost domu a potenciál jeho zapadnutí do městské struktury. Nelze z něj také vyčíst, kde je hranice, za kterou se již nesmí stavět. Proto se stále rozšiřují okraje Prahy, které dnes počtem obyvatel jako připomínají menší krajské město. Jenže zde neexistuje navazující systém inženýrských sítí, odpadové hospodářství, dostatečný počet škol a školek ani další prvky občanské vybavenosti, které by respektovaly takový přírůstek obyvatel.

Dalším ze zásadních problémů stávajícího územního plánu je velká četnost změn. Dochází tak k situaci, kdy je současný územní plán nestabilní, nečitelný a ztrácí charakter závaznosti. Územní plán je příliš regulativní a dostává se do rozporu s demografickým vývojem, ale i s ekonomickou využitelností území. Od roku 2000 do roku 2014 bylo v platném územním plánu hlavního města Prahy schváleno na 635 změn.[118] Změny v územním plánu jsou nepřehledné a podléhají náročnému schvalovacího procesu, který podléhá stavebnímu

[115] HRŮZA, Jiří. *Charty moderního urbanismu*. 1. vyd. Praha: Agora, 2002, s. 52.

[116] KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. 2., upr. souhrnné vyd. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, s. 846-847.

[117] Průvodní zpráva: Územní plán hlavního města Prahy. *Útvar rozvoje hlavního města Prahy*, 1999. Dostupné z: http://servis.praha-mesto.cz/uzplan/Uzemni_plan_HMP/UP_HMP_1999/Pruvodni_zprava.pdf.

[118] Archiv úprav: Úpravy Územního plánu sídelního útvaru hl. m. Prahy. *Praha.eu* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/odbory/odbor_uzemniho_rozvoje/uzemni_planovani/upravy_uzemniho_planu/archiv_uprav/index.html.

zákonu.[119] Metropolitní plán má ambice se tomuto vyhnout tak, že regulací bude méně, ale budou mít přesné parametry, které jsou závazné pro celou lokalitu. Tento systém územního plánování již v České republice existuje a to v Teplicích, kde byl plán schválen v roce 2013, od té doby byla schválena pouze jedna změna a druhá se momentálně projednává.[120]

Vznikající Metropolitní plán se věnuje veřejnému prostranství a pokládá ho za důležitou součást města, na IPR proto existuje kancelář veřejného prostranství. Přesně určuje co je a co není veřejné prostranství a jak by se s ním mělo nakládat. Platný územní plán se pojmu veřejné prostranství vůbec nevěnuje. I když je to dnes vnímáno jako nedostatek, v době pořizování územního plánu neměl tento pojem dostatečnou legislativní úpravu. Poprvé je v české legislativě pojem veřejné prostranství zakotven a definován pouze v zákoně[121] o obcích, který slouží obcím především k ochraně veřejného pořádku, bezpečnosti a udržování čistoty. A až v novém stavebním zákoně ve vyhlášce č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území stanovuje veřejné prostranství jako plochy s definovaným způsobem využití.[122] Proto stávající územní plán nepracoval s pojmem veřejné prostranství, ale věnoval se jen neurčitému pojmu zeleň.[123]

I když je tvůrcům Metropolitnímu plánu vyčítána nekomunikativnost, v porovnání s tvůrci stále platného územního plánu, tomu tak minimálně v rámci oslovování veřejnosti není. IPR vypracovalo koncept Metropolitního plánu, který je sice velmi obsáhlý, ale obsahuje hlavní myšlenky a ideje územního plánu, které jsou laikovi srozumitelné. IPR pořádá semináře s městskými částmi, ozvučné desky, výstavy, vycházky a mnoho dalších aktivit pro širokou veřejnost. Útvar rozvoje hlavního města Prahy zpracoval prováděcí zprávu, která je spíše výčtem použitých termínů a popisem stávajících reálií hlavního města Prahy. Tento materiál je pro širší veřejnost těžko uchopitelný. Jediné výsledky práce Útvaru rozvoje hlavního města Prahy jsou ty, které jsou vyžadovány stavebním zákonem.

[119] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006. § 43-57.

[120] Územní plán města Teplice: Změna úp. *Město Teplice: Oficiální stránky statutárního města* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://www.teplice.cz/uzemni-plan-mesta-teplice/ds-1010.

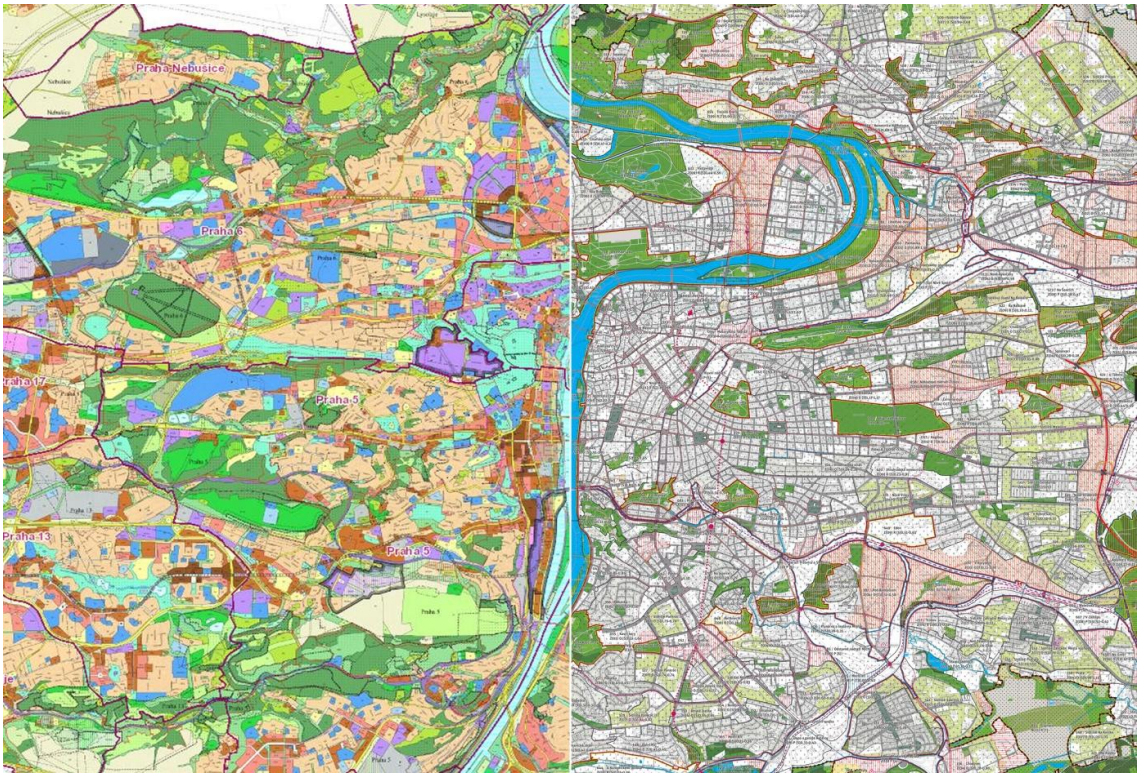
[121] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) In: *Sbírka zákonů.* 12. 4. 2000. § 34. Dostupné z: https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=49296&nr=128~2F2000&rpp=15#local-content.

[122] Vyhláška č. 501/2006 Sb. o obecných požadavcích na využívání území In: *Sbírka zákonů.* 10. 11. 2006. Dostupné z: https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=63140&nr=501~2F2006&rpp=15#local-content.

[123] Průvodní zpráva: Územní plán hlavního města Prahy. *Útvar rozvoje hlavního města Prahy*, 1999. s. 44. Dostupné z: http://servis.praha-mesto.cz/uzplan/Uzemni_plan_HMP/UP_HMP_1999/Pruvodni_zprava.pdf.

Platný územní plán a připravovaný Metropolitní plán se zásadně liší v kladení důrazu na jiné hodnoty. Stávající územní plán je direktivní a používá metodiku funkčního zónování. Platí zde více zákazů a příkazů. Metropolitní plán cílí na svobodnější myšlení a určuje jen základní pravidla, které pomohou utvořit obraz města.

Obr. 5 Komparace starého a nového UP

Zdroje: Metropolitní plán: Hlavní výkres. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy*[online]. [cit. 2017-04-21]. Dostupné z: https://app.iprpraha.cz/mpp-dwn/02_ke_stazeni/02_vykresy_zavazna_cast/Z02_hlavni_vykres_10000_vyrezy_01.pdf
Výkresy územního plánu hl. m. Prahy. *Geoportál hl. m. Prahy* [online]. [cit. 2017-04-21]. Dostupné z: http://mpp.praha.eu/app/map/VykresyUP/.

3. Prosazování zájmů jednotlivých aktérů Metropolitního plánu

Pořizování územního plánu je složitý proces, který podléhá mnohým vlivům a tlakům. Zastupitelé městských částí čile artikulují své zájmy, protože se jedná o jim svěřené správní území, majitelé pozemků se snaží ovlivnit podobu územního plánu tak, aby ceny jejich pozemků neklesly a komfort byl dotčen co možná nejméně. Aktivistické zájmové skupiny se o územní plán zajímají, protože může být spojen s korupčním jednáním. Místní občanská sdružení mají ambice zastavit výstavbu v jejich oblasti, aby se zavděčili svým obyvatelům a voličům stran, se kterými jsou spojeny. Dále pak zasahují zastupitelé hlavního města Prahy, kteří do územního plánu projektují své politické názory, a v neposlední řadě existují desítky dalších institucí, které na podobu územního plánu mají vliv. Jsou to například památkáři, dopravní inženýři, ochránci přírody, záchranné složky atd.

Na základě empirických pozorování jsou subjekty a účastníci v tvorbě Metropolitního plánu:

a) Zastupitelstvo HMP – schvaluje jednotlivé fáze přípravy
b) Odbor územního rozvoje HMP – pořizovatel a hlídá zákonné podmínky
c) IPR – odborný zpracovatel
d) Zájmové skupiny a veřejnost – občanské spolky a neformální skupiny obyvatel, neziskové organizace, odbory, developeři, stavebníci a majitelé pozemků
e) Městské části – nemají ze zákona rozhodovací pravomoc, ale jednotlivé fáze územního plánu jsou s nimi konzultovány
f) Dotčené orgány – vodovody, kanalizace, elektrikáři

3.1. Participace veřejnosti v územním plánování

Pod pojmem občanská participace v obecném vyjádření si lze představit označení jako účast, podílení se, zapojování atd. V podstatě se jedná o *„přesun vlivu či moci na veřejné rozhodování z rukou politických a správních institucí na občany“*[124]. Občanská participace je obecně vnímána jako nutná podmínka pro fungování demokracie[125] a je také součástí pěti zásad tzv. dobrého vládnutí[126] v Evropské unii.

Participaci veřejnosti v územním plánování lze vnímat ze dvou pohledů – veřejné správy a občanů. Většina dokumentů, která analyzuje participaci v územním plánování je vytvořena pro potřeby veřejné správy, nikoliv pro veřejnost, která mnohdy nemá dostatek relevantních informací o zapojení do procesu územního plánování.

Proč se participací zabývat? Participace přináší prospěch všem aktérům, ale vyžaduje čas a energii. Zapojení veřejnosti může projekt obohatit o nové možnosti řešení, umožní pochopit potřeby a požadavky místních obyvatel a navíc podporuje demokratické principy. Pro veřejnou správu je efektivnější zapojit místní obyvatele do projektů, které jsou menšího rozsahu. To znamená řešení v prostředí, které se jich bezprostředně týká – ulice, náměstí atd., poznatky jsou mnohem konkrétnější a osloví širší veřejnost. Umožňuje také zapojení skupin, které jsou v současné společnosti ostrakizováni (senioři, hendikepovaní, rodiny s nižším příjmem atd.). Jedna z nesporných výhod komunikace s veřejností je objasnění nedorozumění, která mohou vznikat. Při poskytnutí srozumitelných argumentů pro dané územní rozhodnutí i v případě, že vyvolávají negativní reakce, mají větší šanci na přijetí. Aktivní účast obyvatel vyvolává pocit sounáležitosti, odpovědnosti za rozvoj města a také může vést k oživení městských komunit. Iniciativy působící ve městech mají pozitivní vliv nejen na kvalitu života, ale mohou se zapojovat i do správy a rozvoje místních zařízení.[127]

Participace má i svoje negativní stránky. Pro veřejnou správu je finančně, organizačně, ale i personálně náročné podnítit veřejnou diskuzi. Je nutné si nejprve definovat cíle, způsob a rozsah participace, aby se získané poznatky daly zpracovat do použitelné formy. Největším úskalím veřejné participace je časová náročnost. Každá forma participace vyžaduje určitou časovou dotaci, která však vzhledem k množství podnětů bývá nedostatečná.

[124] Analýza občanské participace. *PAKT – participace, komunikace, transparentnost* [online]. [cit. 2017-04-07] 2015. Dostupné z: http://www.paktparticipace.cz/file_download/59.

[125] DAHL, Robert A. *O demokracii: průvodce pro občany*. Praha: Portál, 2001, s. 39.

[126] OCHRANA, František, PŮČEK, Milan. 2012. Dosahování úspor a omezování plýtvání ve veřejném sektoru. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, s. 42.

[127] Například Společně pro Desítku a Zažít město jinak.

Pro potřeby veřejné správy byl vytvořen **sedmikrokový participační model**[128] neziskovou organizací Agora, který by měl usnadnit správním orgánům efektivně motivovat občany k participaci v rámci územního plánování:

1. Prvním krokem je dostatečná *příprava projektu*, kdy probíhají diskuze se zaměstnanci radnice a politiky o problémech, které se vyskytují v místní komunitě. V tomto kroku je nejdůležitější zjistit, zda jsou zastupitelé ochotni přistoupit na interaktivní vyjednávání s veřejností.
2. *Stanovení pravidel hry* nejlépe pomocí dokumentu, který zpracovává dané město a v kterém definuje cíle a činnosti projektu. Každý, kdo se bude chtít na projektu podílet, musí tyto pravidla respektovat.
3. *Motivace a zapojení občanů*. Existuje celá řada metod, jak zapojit veřejnost do procesu územního plánování. Každá metoda má svá specifika, která je nutné akceptovat i vzhledem k celkovému kontextu prostředí konkrétní lokality. Pokud je to možné, je vhodné využívat metody, které umožňují obousměrnou komunikaci. Aktivní interakci nelze zcela nahradit dotazníkovým řešením. Jedná se například o happening, den otevřených dveří, komunitní vycházku atd. Pokud je v zájmu veřejné správy oslovit co nejširší okruh obyvatel území, je vhodné použít metody, které nenárokují účast veřejnosti. To splňují například metoda dotazníkového šetření, online nástroje, sociologické šetření atd.[129]
4. *Výběr priorit – první veřejné setkání*. Je zorganizována diskuze u kulatých stolů, kam se mohou dostavit všichni, kdo mají o dané téma zájem. Cílem tohoto setkání je sestavit soubor problémů a možných řešení. Výsledkem tohoto setkání by měly být pracovní skupiny, které se budou jednotlivými problémy zabývat.
5. *Tvorba plánů a příprava aktivit*. Pracovní skupiny by se měly pravidelně scházet a vytvořit plány řešení, které posléze prezentují zastupitelstvu a veřejnosti.
6. *Rozhodování* o plánech řešení. Radnice města vyčlení prostředky na schválené projekty a sestaví časový plán realizace.

[128] Brožura: Sedmikrokový participační model. Agora Central Europe - společnost pro demokracii a kulturu [online], [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: http://www.agora-ce.cz/archive_files/Dokumenty_ke_stazeni/brozura_(2).pdf.

[129] Manuál participace. Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy [online]. [cit. 2017-04-07] 2015. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/Manual_Participace/manpart_1510.pdf.

7. Během posledním kroku úředníci odpovědní za realizaci plánů pravidelně informují o postupu občany, kteří se na projektu podíleli. Tento procesní postup je vhodný pro menší projekty územního plánování.

Existují formální procesy spolupodílení se, ale i neformální procesy participace.[130] Hlavním legislativním zákonem zakotvujícím participaci veřejnosti v územním plánování, je stavební zákon.[131] Zároveň veřejná správa reaguje na požadavky Evropské unie na zapojení veřejnosti.[132]

Do procesu vytváření územního plánu se může zapojit kdokoliv. Pokud se podíváme na proces pořizování územního plánu, lze uplatňovat svoje případné připomínky v průběhu pořizování územního plánu třikrát. Pro obce nemusí být připomínky závazné, ale mohou je zohlednit.

1) **Návrh zadání** je schvalován na veřejném zasedání zastupitelstva, kde opět může vyjádřit svůj názor i veřejnost.
2) Návrh územního plánu je projednáván na **společném jednání**, kde občané mohou opět podávat své připomínky.
3) **Veřejné projednání** právě v tento moment má veřejnost největší legislativní pravomoc zasahovat do procesu územního plánování.

Kromě připomínek lze podávat i námitky na veřejném projednání. Námitku mohou podat jen vlastníci pozemků a staveb, kteří jsou dotčení návrhem řešení územního plánu nebo zástupce veřejnosti.[133] Námitka, kterou lze podávat pouze písemně, musí obsahovat odůvodnění a současně prokázat, že daná osoba je skutečně dotčená návrhem územního plánu (výpis z katastru nemovitostí) a vymezit území, kterého se námitka týká. Námitky lze podávat už na veřejném projednávání a dále nejpozději do 7 dní od projednání.[134] Do

[130] Analýza občanské participace. *PAKT – participace, komunikace, transparentnost* [online]. [cit. 2017-04-07] 2015. Dostupné z: http://www.paktparticipace.cz/file_download/59.

[131] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006.

[132] Analýza občanské participace. *PAKT – participace, komunikace, transparentnost* [online]. [cit. 2017-04-07] 2015. Dostupné z: http://www.paktparticipace.cz/file_download/59.

[133] Poradna: Jak a kdy se zapojit do plánování města? *Frank Bold* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://frankbold.org/poradna/kategorie/uzemni-planovani/rada/jak-a-kdy-se-zapojit-do-planovani-mesta.

[134] Jak bránit svá vlastnická práva v rámci územního plánování. *Arnika* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://arnika.org/namitky-vlastnika.

územního plánu může zasáhnout kdokoliv i přes to, že v daném území není vlastníkem pozemků či staveb a to prostřednictvím zástupce veřejnosti.[135]

Zástupce veřejnosti musí splňovat pouze podmínku plné svéprávnosti (právnická či plnoletá osoba) a musí být zplnomocněn alespoň 200 občany, pokud se jedná o obec s 2000 a více obyvateli, či desetinou občanů, pokud se jedná o obec s méně než 2000 obyvateli. Všichni, kdo chtějí zplnomocnit zástupce veřejnosti, musí uplatnit tzv. věcně shodnou připomínku[136] a musí být občany kraje či obce. Věcně shodná připomínka znamená, že občané se musí shodnout na konkrétním tématu, jako je například *živelný rozvoj města Žďár nad Sázavou a jeho periferií*. Úřadu, který pořizuje územní plán, musí občané, kteří chtějí zplnomocnit veřejného zástupce, doručit věcně shodnou připomínku a zmocnění zástupce, které je doloženo seznamem podpisů. Podpisová listina musí obsahovat jméno a příjmení, trvalý pobyt a prohlášení o zplnomocnění zástupce k podání námitky na základě věcně shodné připomínky. Toto prohlášení musí dále obsahovat jméno a příjmení zástupce, jeho trvalý pobyt a také podpis, že zplnomocnění přijímá.[137]

Na rozdíl od připomínky je námitka závazná, musí být vypracováno písemné rozhodnutí, které vypracovává obecní úřad a posléze o něm rozhoduje zastupitelstvo obce. Rozhodnutí musí obsahovat vlastní odůvodnění. Proti tomuto rozhodnutí nelze podat odvolání, ale možností, jak dále postupovat, je podání podnětu na příslušný krajský úřad (pokud se jedná o hl. m. Prahu přísluší podnět Ministerstvu místního rozvoje), aby rozhodnutí přezkoumal. Poté lze podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ke krajskému soudu.[138]

Neformální participace je zákonem neurčená občanská angažovanost, která je stejně důležitá jako ta, která je zakotvená v zákoně. V současné době probíhá několik koncepčních studií, ke kterým se veřejnost může vyjadřovat nehledě na to, v jaké fázi procesu tvorby je Metropolitní plán Prahy. Institut plánování Prahy ve spolupráci s městskou částí Praha 2 a Praha 3 zveřejnil dotazník týkající se Vinohradské ulice, aby tak byly zjištěny potřeby uživatelů a preference nového uspořádání. Bylo zorganizováno několik setkání, urbanistických procházek a dokonce i cyklovyjížďka. Dalším projektem je koncepce pražských břehů či revitalizace Karlova náměstí.

[135] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) In: *Sbírka zákonů.* 14. 3 .2006. § 23.
[136] Příklad věcně shodné připomínky dostupné z: http://zijemezdarem.cz/2013/09/vecne-shodna-pripominka/.
[137] Poradna: Zástupce veřejnosti. *Frank Bold* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://frankbold.org/poradna/kategorie/uzemni-planovani/rada/zastupce-verejnosti.
[138] Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, § 65.

Dalšími formami neformální participace je i podpora a angažovanost v občanských iniciativách jako je například Auto*Mat, Zažít město jinak, Sdružení pro Desítku, Nadace Via a další. Tyto organizace jsou důležitým prvkem, nejen co se týče občanské společnosti, ale také při utváření veřejného prostoru či v otázce životního prostředí.

U veřejných institucí stále převládá spíše negativní postoj k účasti veřejnosti na rozhodování, sice se prezentují svojí otevřeností a ochotou podporovat participaci, ale často vnímají formální participaci jako dostatečnou. Většinově nemají zájem přistoupit k aktivní interakci a to zejména proto, že participaci vnímají jako prostor pro věčné stěžovatele a kritiky veřejné správy. Tento postoj se odráží ve finančních prostředcích, které jsou na participaci věnovány.

U územního plánování se veřejné instituce potýkají s malou angažovaností veřejnosti, ta ale většinou není způsobena nezájmem, nýbrž nevhodným způsobem motivace. V současné době neformální participace vyžaduje, aby se občan stal členem nějaké místní organizace nebo komise. Jelikož převládá celková nedůvěra[139] v politiku, existují ve společnosti pochyby o tom, že lze něco svou angažovaností reálně změnit.

3.2. Zájmové skupiny v územním plánování

Na fungování moderní demokracie nemají vliv jen politické strany, ale i zájmové skupiny, které se také podílí na procesech politického rozhodování. Aktivizují politické zdroje a vstupují v různých fázích a intenzitě do pořizování a Metropolitního plánu. Pakliže se zájmové skupiny zapojují do rozhodovacích politických procesů, lze z jejich aktivity a artikulovaných zájmů vypozorovat, jak jsou určité postoje a názory rozvrstveny ve společnosti. Metropolitní plán inicioval vznik několika zájmových skupin, ať už územní plán podporují či kritizují.

Mezi zájmové skupiny, které artikulují a agregují své zájmy v oblasti Metropolitního plánu, patří zaktivizovaní občané, kteří se sdružují ve spolcích nebo občanských sdružení, dále pak stavebníci a developeři.

[139] Důvěra ústavním institucím v říjnu 2015. *Sociologický ústav AVČR* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c1/a7437/f3/pi151023.pdf.

Zájmové skupiny zabývající se tématy, které se týkají Metropolitního plánu, jsou:

1) **Zájmové skupiny developerů**

Asociace pro rozvoj trhu nemovitostí – sdružuje developerské společnosti, poradenské firmy, banky i pronajímatele od roku 2001. Pořádají pravidelná měsíční diskusní setkání na aktuální témata rozvoje trhu nemovitostí.[140] Postoj k Metropolitnímu plánu je zatím nejasný.

Asociace developerů – má za cíl zlepšit pověst developerů lepší komunikací.[141] Tuto profesní organizaci založilo v roce 2015 celkem 13 firem z oboru developmentu a současně má 19 členů.[142] Ředitelem je Tomáš Kadeřábek, který působil nejen v Metrostavu, ale i ve společnosti ING Real Estate.[143] Tato nová asociace vznikla zřejmě v důsledku příprav a schvalování Pražských stavebních předpisů. Účelem spolku je otevřeně diskutovat o roli developerů v udržitelném rozvoji krajiny a měst. Jejich postoj k Metropolitnímu plánu není zřejmý, jelikož se zatím k danému tématu nevyjadřují.

2) **Zájmové skupiny sdružující architekty**

Tyto zájmové skupiny se charakterizují tím, že poskytují svoje odborná stanoviska k Metropolitnímu plánu.

Asociace pro urbanismus a územní plánování – dobrovolné sdružení odborníků a osob působící v urbanismu a územním plánování. Členem asociace se může stát každý, kdo působí v oboru urbanismus či územní plánování. Předseda asociace je architekt Ing. arch. Petr Durdík, který je autorem dnes platného územního plánu. [144] Asociace je financovaná členskými příspěvky, z placených seminářů a z odměn za odborné posudky.[145] Asociace pořádala přednášky o Metropolitním plánu pro zástupce městských částí. Postoj asociace je kritický, jelikož jsou zastánci jiného způsobu plánování. Důkazem jejich názorové palety je

[140] O nás. *ARTN: Jsme neziskové občanské sdružení složené z předních osobností a lídrů českého nemovitostního trhu* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://artn.cz/cz/o-asociaci/.

[141] Developeři nechtějí být dál „sprostým slovem". Založili proto asociaci. *Idnes: Ekonomika* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://ekonomika.idnes.cz/vznikla-asociace-developeru-dg0-/ekonomika.aspx?c=A151111_152947_ekonomika_rny.

[142] Členství. *Asociace developerů* [online]. [cit. 2017-04-21]. Dostupné z: http://wedevelop.cz/clenstvi/.

[143] Ředitelem nově vzniklé Asociace developerů se stal Tomáš Kadeřábek. *Pražský deník* [online]. [cit. 2017-04-21]. Dostupné z: http://prazsky.denik.cz/podnikani/reditelem-nove-vznikle-asociace-developeru-se-stal-tomas-kaderabek-20151127.html.

[144] Kontakt. *Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://www.urbanismus.cz/kontakt.

[145] Zpráva o hospodaření 2014. *Urbanismus.cz* [online]. [cit. 2017-04-24]. Dostupné z: http://www.urbanismus.cz/assets/user/dokumenty/2015_shromazdeni_clenu/zprava_o_hospodareni_2014.pdf.

posouzení Metropolitního plánu[146], ve kterém došli k závěru, že koncept Metropolitního plánu není v souladu s platnou legislativou.

Pražský urbanistický kroužek – je nezávislou platformou odborníků z občanského a akademického sektoru. Cílem této platformy je zajišťovat odbornou interdisciplinární diskuzi o územním plánování a odborné zázemí občanským iniciativám.[147] Řadí se také ke kritickým zájmovým skupinám. Jako problematické části v návrhu zadání Metropolitního plánu uvádí zahušťování sídlištní zástavby, nadřazování soukromého vlastnictví nad ochranou životního prostředí. Nesouhlasí s navrhovaným zónováním a opomíjením památkové zóny UNESCO.[148] Jejich mluvčí je Vít Masare, který působí i v občanském sdružení Automat.

Klub Za starou Prahu – nepolitické občanské sdružení se od roku 1990 věnuje ochraně památek v Praze. Toto sdružení je ve svém postoji nejednotné, i když kritizuje připravovaný územní plán za to, že umožní stavět více výškových budov. Ale v patové situaci, kdy odešla celá kancelář územního plánování na IPR, napsala jeho členka Kateřina Bečková podporující článek.[149] Klub Za starou Prahu získává finance z členských příspěvků a na jednotlivé projekty čerpá organizace z grantů Evropské unie.[150]

Klub za novou Prahu – je iniciativa, která vznikla v roce 2011 jako pokračovatel Klubu za starou Prahu, ale s tím rozdílem, že se věnuje ochraně a podpoře nových staveb v Praze. Metropolitní plán podporují a navrhují širší diskuzi o zhodnocení dosavadního a budoucího rozvoje Prahy s cílem definovat problematické témata. Tato zájmová skupina není na rozdíl od ostatních skupin příliš aktivní.[151]

Metropolitní Praha – platforma, která vznikla v roce 2016, zprostředkovává názory odborné veřejnosti k situaci, která panuje kolem Metropolitního plánu. Byla iniciována architekty (Ing. arch. Josef Smutný, M. A. Martin Kloda, Ing. arch. Edita Lisecová, Ing. arch. MgA. Eva

[146] Posouzení návrhu metropolitního plánu hl. m. Prahu z věcného, obsahového a metodického hlediska. *Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://www.urbanismus.cz/assets/user/novinky/Posouzen%C3%AD%C2%AD%20MP.pdf.

[147] Naše cíle. *Pražský urbanistický kroužek* [online]. [cit. 2017-04-21]. Dostupné z: http://p-u-k.cz/index.php.

[148] PODNĚTY A PŘIPOMÍNKY PRAŽSKÉHO URBANISTICKÉHO KROUŽKU K NÁVRHU ZADÁNÍ METROPOLITNÍHO PLÁNU. *Pražský urbanistický kroužek* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://arnika.org/soubory/dokumenty/mesta/uzemni-plan/Metropolitn%C3%AD%20pl%C3%A1n/N%C3%A1vrh%20zad%C3%A1n%C3%AD%20p%C5%99ipom%C3%ADnky/PODN%C4%9ATY%20A%20P%C5%98IPOM%C3%8DNKY%20PRA%C5%BDSK%C3%89HO%20URBANISTICK%C3%89HO%20KROU%C5%BDKU%20K%20N%C3%81VRHU%20ZAD%C3%81N%C3%8D%20METROPOLITN%C3%8DHO%20PL%C3%81NU.pdf.

[149] Metropolitní plán a duch iracionálna nad pražskou radnicí. *Aktuálně.cz* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://blog.aktualne.cz/blogy/katerina-beckova-.php?itemid=28140.

[150] Aktuality. *Za starou Prahu* [online]. [cit. 2017-04-24]. Dostupné z: http://www.zastarouprahu.cz/aktuality/114-studentska-pamatkova-mise-vyzva-clenum-kl.

[151] Architekti bojují za novou Prahu. *Česká televize* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ct24/kultura/1293598-architekti-bojuji-za-novou-prahu.

Červinková), kteří chtějí podpořit a vyvolat diskuzi, která je založená na názorech odborníků.[152] Postoj této platformy k Metropolitnímu plánu je pozitivní, dokonce tak, že IPR tuto platformu podporuje. A používal ji jako náhradu pro komunikaci při informačním embargu.

3) Aktivizační zájmové skupiny

Cílem těchto zájmových skupin je aktivizovat společnost.

Arnika – nezisková organizace, která od roku 2001 spojuje lidi, kteří se zabývají životním prostředím. Svoji činnost opírá o tři pilíře – zapojení veřejnosti, argumenty odborníků, komunikace s médii. Je jedním z hlavních kritiků Metropolitního plánu, který zastřešuje a sdružuje menší zájmové skupiny, které mají stejný postoj k životnímu prostředí. Arnika je financovaná ze sponzorských darů, ale větší část příjmu tvoří granty z veřejných rozpočtů, ale i z nadací a Evropské unie.[153] Už v roce 2013 podala Arnika připomínky k návrhu zadání Metropolitního plánu, kde poukazuje na nedostatečné zapojení občanů, neschopnost komunikace s veřejností, opomíjení veřejného prostranství a nevyhovující ochrana zeleně.[154]

Auto*Mat – vznikl v roce 2003 nejdříve jako neformální skupina a od roku 2007 působí jako občanské sdružení, které prosazuje lepší prostředí pro kvalitní život ve městě. Sdružují občany, kteří mají stejný pohled na dopravu v Praze, podporují například pěší a cyklistickou dopravu do práce. Automat je součástí sítě iniciativ – Ladíme Prahu a Zelený kruh, které usilují o rozvoj Prahy na základě diskuze. Z výroční zprávy z roku 2015 vyplývá, že třetina příjmů sdružení přišla ze sponzorských darů a prodeje předmětů, druhá třetina je tvořena podporou od hlavního města Prahy a třetí třetina přidala i Evropská unie.[155] Od roku 2006 pořádají pouliční sousedské slavnosti Zažít město jinak, na kterém se podílí několik desítek dobrovolníků.[156] Vít Masare, který dnes pracuje v odborné radě Automatu je zároveň členem Strany zelených, kde působil jako asistent náměstka primátorky pro územní rozvoj Matěje Stropnického.[157] Stanovisko Automatu k Metropolitnímu plánu je kritické. V připravovaném

[152] Proč. *Metropolitní Praha* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://metropolitnipraha.cz/proc/.

[153] Výroční zpráva 2015. *Arnika* [online]. [cit. 2017-04-21]. Dostupné z: http://arnika.org/soubory/dokumenty/arnika/vyrocni-zpravy/vyrocni_zprava_2015_nahled.pdf.

[154] Metropolitní plán. *Arnika* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://arnika.org/metropolitni-uzemni-plan.

[155] Výroční zpráva 2015. *Automat* [online]. [cit. 2017-04-21]. Dostupné z: http://www.auto-mat.cz/wp-content/uploads/rocenka_final.pdf.

[156] Kdo jsme. *Automat* [online]. [cit. 2017-04-21]. Dostupné z: http://www.auto-mat.cz/o-nas/kdo-jsme/.

[157] Vít Masare. *Strana zelených: Základní organizace Praha 1* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://praha1.zeleni.cz/vit-masare/.

územním plánu je podle nich nedostatečně řešená koncepce dopravy a opomíjená cyklistická doprava.

Český svaz ochránců přírody – největší spolek, který pečuje o přírodně cenná území a podporuje trvale udržitelný život v České republice. Je to jedna z nejstarších organizací, která se zapojuje do procesu pořizování Metropolitního plánu, svaz byl založen už v roce 1979. Svaz zastřešuje kolem 300 základních organizací, které působí v celé České republice. Členové spolku podali připomínku návrhu zadání Metropolitního plánu. Postoj k Metropolitnímu plánu je neutrální, cílem této organizace je ochrana přírody.

Iniciativa Libeňský most Nebourat, Nerozšiřovat – tato skupina vznikla v roce 2016, založil ji Adam Scheinherr na protest proti záměru zbořit Libeňský most a nahradit jej novým.[158] Iniciovali petici Stavíme se proti politickým hrátkám a proti odvolání bývalého ředitele Petra Hlaváčka.[159]

4) Zájmové skupiny městských částí

Svaz městských částí hlavního města Prahy – byl založen městskou částí Šeberov, Slivenec, Újezd, Březiněves, Dubeč, Satalice. Cílem svazu je spolupráce městských částí, aby byl posílen význam městských částí v procesech, které se jich týkají. Svaz sdružuje zejména ty „malé" městské části[160] a hájí jejich zájmy. V současné době je členem 34 městských částí. Svaz pořádá měsíční zasedání v budově Magistrátu hlavního města Prahy, na kterých se projednávají aktuální témata týkající se městských částí. Svaz spolupracuje na připomínkování legislativních návrhů hlavního města Prahy.[161]

Platforma SNOP – sdružení městských částí, které zastupuje v senátu Ladislav Kos. Mezi jejich zájmy patří od hygienických předpisů až po rozpočty. Snaží se obsáhnout širokou škálu témat, které trápí městské části.[162] V roce 2014 kandidovala politická strana SNOP – Praha

[158] Libeňský most nebourat, nerozšiřovat. *Petr Kučera* [online]. [cit. 2017-04-21]. Dostupné z: http://www.petrkucera.net/cs/projects/libensky-most-nebourat-nerozsirovat/.

[159] Stavíme se proti politickým hrátkám a proti odvolání ředitele IPR Praha Ing. arch. Petra Hlaváčka. *Epetice* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://e-petice.cz/petitions/stavime-se-proti-politickym-hratkam-a-proti-odvolani-reditele-ipr-praha-ing-arch-petra-hlavacka.html.

[160] Praha 1-22 – velké městské části, Praha 22-57 malé městské části.

[161] O Svazu MČHMP. *Svaz městských částí hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-21]. Dostupné z: http://www.smchmp.cz/o-svazu-mchmp/ds-1001/p1=1020.

[162] Kontakt. *Platforma SNOP: společná iniciativa pražských spolků* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://www.platforma-snop.cz/o-nas/kontakt/.

do Zastupitelstva hlavního města Prahy. Tato politická strana je s platformou SNOP personálně propojená.[163] Postoj k Metropolitnímu plánu je negativní, až demagogický.

Zájmové skupiny jednotlivých městských částí – všechna tato uskupení bojují za omezovanější výškovou regulaci a za zelenější zítřky. Jedná se například o: 4-občanská z.s., Bydlení v Hodkovičkách, Hezké Jižní Město, Chodovský spolek, Kyjský občanský klub, Krocan o.s., liboc.info, Naše Kunratice, obec – náš domov o.s., Občané postižení severojižní magistrálou, Občanské sdružení pro rozvoj sídliště Barrandov, Občanské sdružení Jinonice – Vidoule, Občanské sdružení Přední Kopanina – Skalka, Občanské sdružení „Spokojená obec", Občanské sdružení Jeremenkova, Ochrana Roztyl, OS pro Ďáblice, OS Troja Trojou, Pražské matky, z. s., Pro Hanspaulku, Přátelé Botiče, Přátelé Malvazinek, z.s., Přátelské Lysiny, Sídliště Kobylisy – domov pro lidi, Spolek Cibulka, z. s., spolek pro Komořany, Spolek Pod Bořislavkou, Spolek pro ochranu příznivých životních podmínek v oblasti od Bulovky po Šalamounku, Spolek Střížkov 8 – Náš Domov, Stará Krč, Střížkovská občanská solidarita o.s., Šárecké údolí, Trojmezí, Za naši budoucnost o.s., Za zdravý Šeberov, Zelený Břevnov, Zelené Roztyly, z. s., Život na Praze 14.

Výše vybrané zájmové skupiny buď podali připomínku k návrhu zadání Metropolitního plánu, nebo se k připravovanému územnímu plánu vyjadřují. Nejpalčivější témata najdeme v podstatě u všech občanských zájmových skupin a jsou to – zahušťování, výšková hladina a nedostatek zelených ploch.

Developerské společnosti se od ostatních zájmových skupin odlišují. Developeři stejně jako lobbing nemají v Praze a České republice dobrou pověst, což je zapříčiněno několika kauzami spojenými s podvodným chováním. Developer je původně anglické slovo a jeho význam je veskrze pozitivní, jedná se o projektanta nové výstavby, který má na starosti celkovou přípravnou činnost. Developerské společnosti investují do velkých projektů, u kterých počítají s návratností svých financí. Nejčastěji investují do výstavby nákupních center nebo do bytových komplexů. Do čtveřice největších developerů působících v Praze patří Central Group, Skanska reality, Trigema a Finep.

Zájem developerů je stavět na co možná nejlukrativnějších místech, aby se jejich investice co nejrychleji a v co největší míře vrátila. Existují i developeři, jejichž zájmem je obohacení architektury, veřejného prostoru a snaha rozvíjet město. V České republice chybí

[163] Volby do zastupitelstev obcí 10. 10. – 11. 10. 2014. *Volby.cz* [online]. [cit. 2017-04-22]. Dostupné z: http://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=1&xv=12&xdz=4&xnumnuts=1100&xobec=554782&xstrana=517.

diverzita developerů, působí zde prakticky jen velké společnosti. To je zapříčiněno chybějícími jasnými pravidly, která by platila pro všechny investory. Jedním z hlavních problémů, s nimiž se developeři potýkají, je velká byrokratická zátěž. V současné době klesá počet developerských projektů, což má za následek nedostatek bytových jednotek a na což jsou navázané ceny nemovitostí a nájemné, které rychle roste. Praha se s tímto problémem v minulosti již potýkala.

Špatná pověst současného platného územního plánu dala vzniknout několika občanským hnutím a neziskovým organizacím, které se problematikou územního plánování a korupce zabývají. Strana Zelených měla ve svém volebním programu ve volbách do zastupitelstva hlavního města Prahy jako první bod volebního programu boj s developery. Developerské společnosti mají transparentní zájem a to je zisk. Nelze tyto společnosti vymýtit ani paušálně odsuzovat, jelikož jsou v principu společnosti prospěšné, ale je nutné přesně určit, kde a za jakých podmínek mohou stavět a to beze změn v územních plánech, jak je to možné dosud. Developer neznamená prvoplánově zlo, ale příležitost postavit v Praze něco, co bude pro obyvatele přínosem. Developerské společnosti nelobbují sdruženě v asociacích, jak by se mohlo zdát, ale každý sám za sebe, i když by tak jejich vyjednávací síla byla větší. Je ale zřejmé, že připravovaný Metropolitní plán zvyšuje potenciál výstavby, ale na druhou stranu zavádí pravidla pro její regulaci.

Zájmové skupiny sdružující architekty jsou složené z odborníků, které působí v územním plánování. Tyto organizace jsou financované z členských příspěvků a také z posudků, které vypracovávají zejména pro Ministerstvo pro místní rozvoj. Zájmová skupina Metropolitní Praha se této charakteristice vymyká. Tato platforma je poměrně mladá a stále je ještě ve fázi vnitřní formace. Prozatím její hlavní činností je publikování převzatých i vlastních článků o Metropolitním plánu.

Zájmové skupiny, které cílí na oslovování široké veřejnosti, jsou nazvané jako aktivizační. Jejich společnou charakteristikou je, že se snaží aktivizovat veřejnost a upozorňovat na problémy. V územním plánování se jedná o ochranu přírody a omezení dopravy. Tyto sdružení využívají finance z grantů a dotací, které poskytuje Ministerstvo pro místní rozvoj a Evropská unie.

Městských částí Prahy je dohromady 57, každá z nich disponuje minimálně jednou zájmovou skupinou, která hájí zájmy dané městské části. Mezi nimi existují i organizace, které reprezentují zájmy městských částí, mají tendenci se sdružovat, aby měli větší

vyjednávací sílu. Jedná se Například o Svaz městských částí hlavního města Prahy, kde působí jako 1. Místopředsedkyně RNDr. Jana Plamínková, která je zároveň starostkou Městské části Slivenec a radní hlavní města Prahy.[164] Stejně tak jako v platformě SNOP, kde také zastávají veřejnoprávní funkce v městských částech (Ing. Jiří Štyler, Ladislav Kos, Karel Bauer).[165] Městské části a část jejich zájmových skupin již jednali s IPR o budoucí podobě Metropolitního plánu a to u návrhu zadání Metropolitního plánu.

Koncept Metropolitního plánu měl vyvolat diskuzi o budoucí podobě územního plánu a rozvoji Prahy, tento záměr se ve společnosti nepodařilo zcela uskutečnit. Jeden z důvodu je neotevření informačního centra Metropolitního plánu, který měl komunikovat s veřejností. Většina zájmových skupin argumenty proti územnímu plánu jen přebírá a samy je nestudují, ale spoléhají se na větší zájmové skupiny, které mají své vlastní finanční prostředky a větší členskou základnu (nebo více dobrovolníků). Zájmové skupiny, které podporují IPR, nejsou příliš aktivní a vznikly spíše jako odpověď na velké vlny kritik, které zaplavily média po vydání konceptu Metropolitního plánu.

3.2.1. Typologie zájmových skupin

Dle působnosti:

a) Celorepublikové

   Arnika, Asociace developerů, Asociace pro rozvoj trhu nemovitostí, Český svaz ochránců přírody, Asociace pro urbanismus a územní plánování

b) Pražské

   Automat, Pražský urbanistický kroužek, Iniciativa Libeňský most Nebourat, Nerozšiřovat, Metropolitní Praha, Klub za starou Prahu, Klub za Novou Prahu, Platforma SNOP, Svaz městských částí hlavního města Prahy

c) Působící jen v městské části

[164] Kontakty. *Svaz městských částí hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-24]. Dostupné z: http://www.smchmp.cz/kontakty/os-10/p1=56.

[165] Kontakt. *Platforma SNOP: společná iniciativa pražských spolků* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://www.platforma-snop.cz/o-nas/kontakt/.

Zájmové skupiny, které působí na celém území České republiky, mají mnohem propracovanější organizační strukturu. Například nezisková organizace Arnika působící v celé ČR, sdružuje menší organizace a pomáhá jim nejen prosadit jejich zájem (bývá často společný), ale pomáhá i zajistit financování v podobě dotací. Pražské zájmové skupiny nemají tak velký počet podporovatelů. Zájmové skupiny, které působí v městských částech, se většinou sdružují a prosazují zájmy společně. Jsou financovány ze sponzorských darů a převládá zde dobrovolnická činnost. Zájmy, které artikulují, jsou převážně individuální.

Dle postoje:

a) Kritizující – Arnika, Automat, Pražský urbanistický kroužek, Proti plotu, Platforma SNOP, zájmové skupiny působící v městských částech, Asociace pro urbanismus a územní plánování
b) Podporující – Metropolitní Praha, Klub za Novou Prahu, Iniciativa Libeňský most Nebourat, Nerozšiřovat
c) Neutrální – Klub za starou Prahu, developerské společnosti, Český svaz ochránců přírody

V územním plánování působí tři názorové skupiny. Skupina zájmových skupin, která je nazvána jako neutrální působí spíše jako zatím nevyhraněná. Klub za starou Prahu je rozpolcený a patří do kritizující i podporující skupiny. Developerské společnosti si zatím nechávají zpracovávat expertízy a jejich postoj není jasný. Okruh lidí, kteří se zajímají o územní plánování v Praze, či to jsou odborníky na danou problematiku, je v České republice velmi malý. Proto se lídři zájmových skupin se ve svém oboru osobně znají nebo minimálně mají vzájemné povědomí o svých aktivitách.

Dle prosazování kolektivního nebo individuálního zájmu:

a) Kolektivní
b) Individuální

Zájmové skupiny ve většině případů nezastupují zájem veřejný, ale spíše zájmy kolektivní neboli většinové a individuální. Jelikož pokud prosazujeme nějaký určitý zájem, je málo pravděpodobné, že nebude nikdo tímto zájmem poškozen. Skupiny sledující vlastní individuální zájem jsou například developerské společnosti.

Skupiny sledující kolektivní zájem se vytvářejí s cílem propagovat sdílené hodnoty. Na rozdíl od skupin, které prosazují dílčí nebo individuální zájem, zdůrazňují, že jejich zájmem je

prosazovat kolektivní dobro. Mají lepší výchozí pozici pro lobbing, avšak je potřeba zvolit správnou techniku. Kolektivní zájem prosazují zájmové skupiny jako je například Arnika nebo Český svaz ochránců přírody.

Dle cíle lobbingu:

a) Ochranné
b) Podpůrné

Podpůrné jsou takové zájmové skupiny, které podporují konkrétní zájmy skupiny. V územním plánování se jedná například o zájmové skupiny, které hájí zájmy městských částí. Nebo platforma Metropolitní Praha, která přímo podporuje Metropolitní plán. Cílem ochranných zájmových skupin je ochrana určité části populace nebo jejich zájmů. Například Český svaz ochránců přírody je typickým zástupcem ochranné zájmové skupiny. Jejich hlavním cílem je, jak již vyplývá z názvu, ochrana přírody. Členská základna těchto skupin většinou pochází z úzkého společenského spektra. Naopak podpůrné zájmové skupiny mají vybudovanou členskou základnu z celé společenské šíře.

Další možná typologie zájmových skupin je formulovaná Wynem Grantem[166], který zájmové skupiny se dělí na insidery a outsidery.

Insideři disponují přístupem k veřejnému činiteli, který má pravomoc v rozhodovacím procesu. Jsou to stabilní organizace, které jsou v rozhodovacím procesu akceptováni jako partneři k vyjednávání. Převládají techniky ovlivňování osobním kontaktem. Ousideři tento přístup nemají nebo jej z principu odmítají, proto se snaží získat vliv pomocí nepřímých lobbistických technik. Užívají tedy petice, happeningy a demonstrace, čímž ovlivňují veřejné mínění.[167] Z hlediska zkoumání tématu Metropolitního plánu můžeme stakeholdery rozdělit následovně:

a) Insideři – Arnika, Automat, Pražský urbanistický kroužek, Klub za starou Prahu, developerské společnosti, Český svaz ochránců přírody;
b) Outsideři – Proti plotu, Platforma SNOP, zájmové skupiny působící v městských částech, Metropolitní Praha, Klub za Novou Prahu, Iniciativa Libeňský most Nebourat, Nerozšiřovat.

[166] GRANT, Wyn. Insider groups, outsider groups and interest group strategies in Britain. *Politics Review*, 2000, s.93.
[167] MANSFELDOVÁ, Zdenka a Aleš KROUPA, ed. *Participace a zájmové organizace v České republice*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2005. Studie (Sociologické nakladatelství), s. 80.

3.2.2. Techniky ovlivňování zájmových skupin

Pro ovlivňování územního plánu mohou výše uvedené subjekty využívat také nejrůznějších lobbistických technik. Lobbing[168] neboli způsob ovlivňování politických rozhodnutí má v České republice spíše pejorativní význam. Hranice mezi lobbingem a korupcí je tenká, a mnohdy – i když nesprávně – bývají oba pojmy často zaměňovány. Korupce do politického procesu nepatří, narušuje jeho efektivitu upřednostňováním soukromých zájmů na úkor zájmu veřejných. Cílem lobbingu je ovlivnit postoj politické autority, tak aby došlo k úpravě, přijetí či zamítnutí právního aktu.

Nejčastější klasifikace lobbistických technik je:

- přímý lobbing – **oslovení veřejného činitele s rozhodovacími pravomocemi.** Tato technika je využívána v technických a odborných otázkách. Klíčovou roli zde hrají konexe a osobní známosti, bez nich by nebylo možné stanovisko prezentovat přímo tomu, kdo rozhoduje. Mezi nejčastější formy přímého lobbingu patří: psaní dopisů, telefonáty, osobní návštěva, kontaktování asistentů, organizované debaty, konzultace k vybraným problémům.
- nepřímý lobbing – cílem této techniky je ovlivňování širšího okruhu lidí okolo veřejného činitele. Nejčastější techniky jsou **vzdělávací a informační kampaně.** Široké kampaně jsou užívány v případě, že problematika má celospolečenský dopad. Jejich cílem je prezentace určitého zájmu před veřejností s pozorností médií. Jedná se například o organizovaná setkání a semináře s odborníky. Vytváření vzájemně výhodných spojenectví je technika, která se nazývá **vytváření sítí a koalic**. Formují se s cílem dosáhnout svých zájmů společně, jelikož tak mají větší vyjednávající potenciál. Další technikou je **soudní cesta**, což je možnost jak upozornit na některé z problémů a zároveň cesta pro přesvědčení veřejných činitelů v případě kladného výsledku soudního sporu. Ti pak musí soudní rozhodnutí respektovat a plnit a situaci řešit například přijetím nového zákona. Technika **diskuze v médiích** je metoda, která zahrnuje zviditelňování, komentování kauz, placená reklama, účast v diskusních pořadech s odborníky na danou problematiku, organizování tiskových konferencí.

[168] *„Lobbing je specializovaná a odborná prezentace prostřednictvím široké škály prostředků, které v zásadě vylučují korupční výměnu služeb, ve své povaze velmi odlišná od obecné nespecializované reprezentace, kterou zajišťují volení zástupci. Jako reprezentant partikulárních zájmů lobbista dodává informace a technicko-odborné expertízy, které mohou být užitečné a někdy rozhodující při definování legislativní a správní regulace*." **GRAZIANO, Luigi**, „Lobbying and the Public Interest", v: Claeys P.- H., Gobin C., Smets I., Winand P., Lobbyisme, pluralisme et intégration européenne/Lobbying, *Pluralism and European Integration*, PIE-EIP, Bruxelles, 1998, s. 43.

Grassroots lobbing je technika, která zahrnuje organizování různých forem protestu a kampaní. Lobbing, který vzchází z lokálních iniciativ, je považován za projev veřejného mínění a proto má u politické reprezentace silný vliv. Za lobbing „zdola" se považuje i využití **petic a občanských protestů**.[169]

V zásadě můžeme konstatovat, že technik lobbingu a prosazování zájmů a vlivu existuje nepřeberné množství – pro účely této diplomové práce ale autorka vybírá ty, se kterými je možné se v územním plánování setkat nejčastěji:

- **Osobní kontakt** – tato technika je populární a je hodnocena jako jedna z nejúčinnějších. Jedná se o osobní setkání, telefonáty, dopisy a v dnešní době zejména emaily. Tuto techniku využívají větší zájmové skupiny jako například developerské společnosti, větší ekologické organizace nebo zájmové skupiny odborníků. Jedná se například o Asociaci pro urbanismus a územní plánování, které disponují expertními podklady a ty jim zajistí lepší postavení u politické reprezentace. Magistrát hlavního města Prahy si u Asociace objednal posouzení Metropolitního plánu[170], které mělo vliv na následné dění na IPRu.
- **Grassroots lobbing** – zapojení široké základny občanů a voličů. Kdy každý sympatizant představuje jeden voličský hlas. Internet hraje při prosazování zájmů a ovlivňování veřejného mínění velkou roli. Příkladem internetové iniciativy je Libeňský most Nebourat, Nerozšiřovat, který nasbíral mnoho podpisů v internetové petici a zasloužil se o veřejnou diskuzi, která proběhla nad zbouráním Libeňskému mostu. S tímto úspěchem se pouští do dalších témat, přičemž jedním z nich je i Metropolitní plán.[171] Dalším příkladem tohoto typu lobbingu je akce sdružení Automat, která se nazývá Zažít město jinak[172], která se formou happeningu snaží ukázat prostředí pražských ulic bez automobilové dopravy a získat tak podporu širší veřejnosti. Nezisková organizace

[169] MÜLLER, Karel B., Šárka LABOUTKOVÁ a Petr VYMĚTAL. *Lobbing v moderních demokraciích*. Praha: Grada, 2010, s. 44-51.

[170] Posouzení návrhu metropolitního plánu hl. m. Prahu z věcného, obsahového a metodického hlediska. *Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://www.urbanismus.cz/assets/user/novinky/Posouzen%C3%AD%C2%AD%20MP.pdf.

[171] Libeňský most nebourat, nerozšiřovat. *Petr Kučera* [online]. [cit. 2017-04-21]. Dostupné z: http://www.petrkucera.net/cs/projects/libensky-most-nebourat-nerozsirovat/.

[172] O nás. *Zažít město jinak* [online]. [cit. 2017-04-28]. Dostupné z: http://zazitmestojinak.cz/.

Arnika zorganizovala petici „Praha – město pro život“[173], jejich požadavky se týkali zachování zeleně v Praze. Pod tištěnou verzi petice připojilo svůj podpis 7385 lidí.

- **Informativní a vzdělávací kampaně** – probíhají směrem k veřejnosti, využívají média k získání dalších sympatizantů. Slouží hlavně k nastolovaní agendy v územním plánování. Tato technika je typická pro „zájmové skupiny architektů“, které pořádají hlavně informativní kampaně. Vzdělávací kampaně jsou také parketou aktivizačních zájmových skupin, které pořádají semináře, procházky atd. Občanské sdružení Automat nabízí školám vzdělávací projekty zaměřené na trvale udržitelnou dopravu. Snaží se apelovat na bezautomobilovou dopravu.[174] Nezisková organizace Arnika používá informační kampaně jako jednu ze svých metod pro prosazování svých zájmů. Na svých webových stránkách má široce obsáhlé oddělení věnované Praze, jehož hlavní náplní je informování o Metropolitním plánu. Mimo tuto formu pasivní informační kampaně pořádala seminář na téma – Prosazování zájmu obyvatel při plánování měst.[175]
- **Hledání koalic** – spojenectví, která mohou podpořit prosazování zájmů, můžeme pozorovat u Svazu městských částí hlavního města Prahy, Platformy SNOP a Arniky.
- **Proniknutí do politických struktur** – zaujímání pozic v politické reprezentaci členy zájmových skupin. Pro legislativní i výkonný orgán je výhodné mít odborníky na témata, která jsou ve městě důležitá a jsou tématem zájmových skupin. Avšak odborník na danou problematiku by měl ukončit vazby na zájmovou skupinu, z níž vzešel, aby nedocházelo ke střetu zájmů. Příkladem je Vít Masare, který působí nejen v dvou zájmových skupinách, ale současně zastával funkci asistenta náměstka primátorky pro územní rozvoj Matěje Stropnického a poté asistenta radní pro územní rozvoj Janě Plamínkové.[176] Stejně tak jako Jana Plamínková, která je členkou Svazu městských částí v hl. m. Praze, radní pro územní rozvoj a ještě navíc starostkou.
- **Účast na veřejných konzultacích** – technika, kterou iniciuje odbor územního rozvoje jakožto pořizovatel Metropolitního plánu. Poprvé se zájmové skupiny mohou legálně

[173] Petice: Praha město pro život. *Arnika* [online]. [cit. 2017-04-28]. Dostupné z: http://arnika.org/petice-praha-mesto-pro-zivot.

[174] O projektu. *Automat: vzdělávání* [online]. [cit. 2017-04-28]. Dostupné z: http://vzdelavani.auto-mat.cz/o-projektu.

[175] Watchdogový inkubátor: Prosazování zájmu obyvatel při plánování měst. *Arnika* [online]. [cit. 2017-04-28]. Dostupné z: http://arnika.org/watchdogovy-inkubator.

[176] Vít Masare. *Strana zelených: Základní organizace Praha 1* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://praha1.zeleni.cz/vit-masare/.

zapojit do procesu pořizování územního plánu pomocí písemných připomínek. Přestože existuje mnoho zájmových skupin, které veřejně kritizují Metropolitní plán, pouze jejich zlomek se zapojil do oficiálního připomínkování[177] návrhu zadání územního plánu. Nepoměrně vyšší než počet připomínkujících zájmových skupin byl počet jednotlivců. Další legitimní vliv, který mohou zájmové skupiny využít je připomínkování po společném jednání a dále při veřejném projednávání, kde budou moci uplatnit i námitku vlastníci pozemků a staveb dotčených návrhem řešení v územním plánu. A zpracovatel musí námitky buď zapracovat, nebo se s nimi musí vypořádat.[178] Připomínky nejsou nikterak závazné, úřad nemusí neakceptování připomínek ničím odůvodňovat.

Projednávání či konzultování Metropolitního plánu lze praktikovat v kterékoliv fázi pořizování územního plánu. Efektivnější vyjednávání probíhá až po schválení návrhu územního plánu, kdy je plán hotový a přišel čas na zapracovávání připomínek a námitek. I když by se mohlo zdát, že zapracovávání jakýchkoliv nápadů a zájmů je snazší před návrhem územního plánu, opak je pravdou.

Hlavní vyjednávání o podobě územního plánu Prahy teprve bude probíhat a zřejmě nebude jednoduché. Nálada ve společnosti není některým tématům nakloněna a to i přes to, že se veřejnost se o Metropolitní plán jako celek nezajímá. Existují sice tendence zájmových skupin aktivizovat společnost, ale stále je zájem veřejnosti ve srovnání s například Vídní velmi malý.

3.3. Politické konsekvence v pořizování Metropolitního plánu hl. m. Prahy

Dnes platný územní plán umožňuje plánovat a stavět město bez dohledu veřejnosti a to díky neflexibilnímu systému zapracování změn. Tyto praktiky mají značný klientelistický a

[177] Příloha č. 1 k usnesení ZHMP č. 31/6 ze dne 19. 9. 2013: POŽADAVKY, PŘIPOMÍNKY A PODNĚTY K NÁVRHU ZADÁNÍ ÚZEMNÍHO PLÁNU HL. M. PRAHY (METROPOLITNÍMU PLÁNU) – VČETNĚ STANOVISEK PŘÍSLUŠNÉHO ÚŘADU A ORGÁNU OCHRANY PŘÍRODY. *Praha.eu: společná iniciativa pražských spolků* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://servis.praha-mesto.cz/uzplan/Uzemni_plan_HMP/UPn_metrop/Usnesen%C3%AD%20ZHMP%2031-6%2020130919.pdf.

[178] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů.* 14. 3. 2006. § 52.

korupční potenciál. V době ekonomické krize začala být bezkoncepční architektura podezřelá angažovaným občanům. Této příležitosti využil Tomáš Hudeček a současnou situaci v územním plánování tvrdě kritizoval. V roce 2010 zvítězila v pražských komunálních volbách strana TOP 09, vítězná vládnoucí koalice však byla složena ze stran ODS a ČSSD. Na podzim 2011 se koalice rozpadla a ODS se spojila s TOP 09. Primátorem se stal Tomáš Hudeček, který si jako svůj hlavní politický cíl vytyčil přípravu Metropolitního plánu, který nahrazuje Koncept územního plánu z roku 2009. Primátor oslovil architekta Romana Kouckého, aby začal pracovat na novém plánu a dále inicioval přeměnu Útvaru pro rozvoj města na současný IPR.

V roce 2014 byly představeny první kapitoly konceptu odůvodnění a poprvé se stalo územního plánování a s ním spojená územní dokumentace ústředním tématem komunálních voleb a předvolebního boje. Pražské stavební předpisy, které jsou nedílnou součástí Metropolitního plánu a stanovují obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby. Zavádí výškové limity a stanovuje důležité pojmy, jako je uliční a stavební čára. Jedna z největších změn, která byla vidět v podstatě okamžitě, je omezení velkoformátové reklamní plochy. Na protest proti novým Pražským stavebním předpisům zmizel tehdejší primátor Tomáš Hudeček z billboardů a reklamní společnost Bigboard vyvěsila místo volebních plakátů negativní kampaň.[179] Pražské stavební předpisy vzbudily velkou nevoli, už od samého začátku všeobecně panovala obava, že budoucí vedení Prahy nebude Metropolitní plán dále podporovat.

Po volbách v roce 2014 se obavy naplnily. Noví pražští radní odvolali ředitele IPR Tomáše Ctibora, kterýžto krok odůvodňovali nezvládnutím zapracování připomínek k pražským stavebním předpisům.[180] Ministerstvem pro místní rozvoj byla platnost Pražských stavebních předpisů pozastavena a následně i zrušena. Politická reprezentace rok a půl pracovala na úpravě Pražských stavebních předpisů. Nejprve byl návrh PSP zpracován pod vedením náměstka primátorky pro územní rozvoj Matěje Stropnického, tento návrh však nebyl Radou schválen. Další návrh byl předložen primátorkou Adrianou Krnáčovou[181], který jako Nařízení č. 10/2006 Sb. hl. m. Prahy[182] nabývá účinnosti v srpnu 2016. IPR zpracovává strategické

[179] Reklamní firmy stáhly Hudečka z billboardů. Kvůli stavebním předpisům. *E15* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://zpravy.e15.cz/domaci/politika/reklamni-firmy-stahly-hudecka-z-billboardu-kvuli-stavebnim-predpisum-1118146.

[180] Praha odvolá ředitele IPR Ctibora, nezvládl stavební předpisy. *Archiweb* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://www.archiweb.cz/news.php?type=&action=show&id=16768.

[181] Tzv. kuchyňková verze.

[182] Nařízení č. 10/2016 Sb. hl. m. Prahy, Rada hl. m. Prahy [online]. [cit. 2016-10-25] Dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/test/vyhledavani_v_pravnich_predpisech/narizeni_c_10_2016_sb_hl_m_prahy.html.

územně plánovací dokumenty pro hlavní město Prahu a nemá přitom valnou politickou podporu. Kancelář Metropolitního plánu je pod velkým tlakem, musí se vypořádávat nejen s dotčenými orgány a zájmovými skupinami, které artikulují své zájmy, ale bojovala i s informační blokádou, kterou nastolila současná vládnoucí koalice. Rada hlavního města Prahy na svém zasedání dne 21. 5. 2013 odsouhlasila zrekonstruování prostor v areálu Emauz v Podskalí, kde sídlil v té době ještě Útvar rozvoje hlavního města Prahy a dnes sídlí IPR. Předmětem rekonstrukce za zhruba 5 milionů korun byl vznik informačního centra, ve kterém se Pražané měli interaktivní formou seznamovat s územním plánem. Mělo se jednat o víceúrovňový komunikační prostor.[183] K dokončení záměru nedošlo a téměř hotové informační centrum zůstalo na pokyn Matěje Stropnického nedostavěné.[184]

Hlavní architekt Metropolitního plánu Roman Koucký a náměstek primátorky Matěj Stropnický vedou spor o způsobu zpracování a pochopení územního plánu hlavního města Prahy. Roman Koucký zastává liberálnější postoj, vytváří otevřené a jednoduché plány, ve kterých se snaží minimalizovat regulaci a není příliš otevřený diskuzím s veřejností. Matěj Stropnický je zastánce regulací, pravidel a funkčního zónování, což je pravý opak ideje Metropolitního plánu. Názorový střet však poukazuje na náměty k debatě o rozvoji města, která nikdy předtím nezasáhla tak širokou veřejnost. Matěj Stropnický se ve svém Manifestu interurbanismu[185] ostře vyhranil proti způsobu práce na IPR.

Konkrétními body ideologického sporu obou aktérů jsou následující:

- Budoucnost velkých rozvojových ploch
- Zahušťování
- Navyšování výškových limitů
- Záruka ochrany stávajících ploch občanské vybavenosti
- Developeři

Matěj Stropnický nakonec o svou pozici náměstka primátorky přišel na zasedání v říjnu 2015. O jeho odchod zažádalo hnutí ANO a ČSSD. Spor o Metropolitní plán neskončil, ale nástupem paní Petry Kolínské ještě spíše eskaloval. Spor o Metropolitní plán se z věcné

[183] Usnesení č. 830, Rada hlavního města Prahy [online]. [cit. 2016-10-25] Dostupné z: http://zastupitelstvo.praha.eu/ina2014/tedusndetail.aspx?id=177983.

[184] Autor Metropolitního plánu: Stropnický chce destrukci, Praha jde ke dnu. *Echo 24* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://echo24.cz/a/ipns8/autor-metropolitniho-planu-stropnicky-chce-destrukci-praha-jde-ke-dnu.

[185] Matěj Stropnický: Manifest interurbanismu. *Strana zelených* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://www.zeleni.cz/matej-stropnicky-manifest-interurbanismu-v-konceptu-oduvodneni-metropolitniho-planu-neni-o-ekonomicke-moci-ani-slovo/.

roviny stal spíše sporem personálním. Rada hlavního města Prahy stanovila Odbornou pracovní skupinu, která měla posoudit pracovní návrh nového územního plánu. Tato recenzní skupina doporučila pokračovat v procesu pořizování územního plánu, jelikož neshledala žádné zásadní nedostatky a potvrdila, že současný průběh splňuje legislativní požadavky.[186]

Piráti od radní pro územní rozvoj Petry Kolínské obdrželi aktuální návrh Metropolitního plánu Prahy, který však ještě nebyl v květnu roku 2016 kompletně připraven a Radou hl. m. Prahy odsouhlasen ke zveřejnění. IPR jej zveřejňuje na pokyn Rady až o měsíc později v aktuálnější verzi.[187] Zveřejněním plánu však nedochází k oficiálnímu projednávání, o kterém rozhoduje až pořizovatel.

Dlouhotrvající rozepře mezi panem Kouckým a zastupiteli za Stranu zelených vyústila v odvolání ředitele IPR Petra Hlaváčka v září roku 2016. Tento krok zapříčinil odchod všech architektů z Kanceláře Metropolitního plánu. Důvodem pro odvolání tehdejšího ředitele bylo podle Petry Kolínské dvouleté zpoždění Metropolitního plánu a nedosažení zadání územního plánu. Pravým důvodem, ale zřejmě bylo, že Petr Hlaváček odmítal odvolat Romana Kouckého, což se nelíbilo několika radním Trojkoalice. Náměstkyně Kolínská vydala na svém blogu článek „Politik jako arogantní ignorant, aneb kdo může mluvit do územního plánování“[188], v kterém obhajuje odvolání ředitele IPR a poukazuje na nedostatky v Konceptu odůvodnění. IPR zpoždění Metropolitního plánu obhajuje nadstandardními jednáními s městskými částmi, které ušetří čas v závěru pořizování Metropolitního plánu. Největší emoce vzbudilo u městských částí právě nastavování hranic na okraji Prahy. Některé z nich již mají plány na výstavbu v místech, které Metropolitní plán stanovuje jako nezastavitelná, protože jsou již za hranicí Prahy. Dalším důvodem zpoždění je množství jednání a kontrol, které muselo IPR absolvovat, čímž byla omezována práce na samotném územním plánu.

[186] Stanovisko Pracovní skupiny RHMP k návrhu Metropolitního plánu hl. m. Prahy. *Otevřené noviny* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://otevrenenoviny.cz/wp-content/uploads/2016/09/Posouzeni%CC%81-MPP-pracovni%CC%81-skupinou-RMHP-podle-usneseni%CC%81-c%CC%8C.-1657-ze-dne-27.6.2016.pdf.

[187] Zveřejnění návrhu. *Institut plánování a rozvoje v hlavním městě Praha* [online]. [cit. 2017-04-24]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/zverejneninavrhu.

[188] POLITIK JAKO AROGANTNÍ IGNORANT, ANEB KDO MŮŽE MLUVIT DO ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ. *Blog.respekt.cz* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://kolinska.blog.respekt.cz/politik-jako-arogantni-ignorant-aneb-kdo-muze-mluvit-do-uzemniho-planovani/.

V roce 2016 prošel IPR auditem, který iniciovala Adriana Krnáčová. Jeho zjištění pak komentovala slovy: „*Výsledky jsou natolik závažné, že další kroky budou razantní.*“[189]

Náměstkyně Petra Kolínská, o jejímž odvolání nakonec opozice na pražském magistrátu nehlasovala, se snažila najít nástupce týmu, který IPR opustil po odvolání Petra Hlaváčka. Žádný tuzemský architekt však nebyl, i přes prestižnost místa, ochoten v práci Romana Kouckého pokračovat. Do výběrového řízení na nového šéfa přípravného oddělení se tedy nikdo nepřihlásil. Metropolitní plán je zpracován ve velmi osobitém stylu jeho tvůrce, a pro žádného z urbanistů nebylo zřejmě zajímavé a lehké naskočit do tohoto rozjetého vlaku, a pokračovat na tvorbě plánu. O pomoc poprosila Petra Kolínská paradoxně Útvar koncepce a rozvoje, který je příspěvkovou organizací plzeňského magistrátu. Na spolupráci se však nedohodli, protože město Plzeň má před sebou několik náročných projektů, územní plán Plzně je také dílem Romana Kouckého a tak plzeňský útvar nepovažoval pokračování v jeho práci na pražském poli za možné.[190]

Na konci roku 2016 byl ředitelem IPR zvolen Ondřej Boháč, který působil na pozici zástupce ředitele IPR a předtím pracoval pro bývalého primátora Tomáše Hudečka. Byl zvolen Radou hlavního města Prahy všemi přítomnými hlasy.[191] Do následného výběrového řízení na post vedoucího kanceláře Metropolitního plánu se přihlásilo 5 kandidátů, jedním z nich byl i bývalý primátor Jan Kasl, nicméně komise přesto doporučila Romana Kouckého a to oficiálně z důvodu co nejrychlejšího dokončení Metropolitního plánu. V současné době pokračují práce na Metropolitním plánu a v druhé polovině roku 2017 by mělo dojít ke společnému jednání, jehož výsledkem by mělo být zapracování a posouzení připomínek.

Již dnes je zřejmé, že Metropolitní plán nebude do roku 2020 hotov, ale v poslanecké sněmovně již leží návrh o prodloužení lhůty o 2 roky. V roce 2018 se budou konat volby do Zastupitelstva hlavního města Prahy a bude záležet na nově nastupující politické reprezentaci, zda pořizování Metropolitního plánu bude podporovat nebo dosavadní práci zamítne.

[189] Zakázky jak přes kopírák a luxusní židle, audit IPR skončil vyhazovem. *Idnes.cz* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://praha.idnes.cz/audit-institutu-planovani-a-rozvoje-skoncil-okamzitou-vypovedi-phu-/praha-zpravy.aspx?c=A160426_2242020_praha-zpravy_rsr.

[190] Pražská radní Kolínská prosila o pomoc s plánem Plzeň. Neuspěla. *Echo24* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://echo24.cz/a/ihZG7/prazska-radni-kolinska-prosila-o-pomoc-s-planem-plzen-neuspela.

[191] Usnesení č. 3130. *Rada hlavního města Prahy*. [online]. [cit. 2016-10-25] 13. 12. 2016. Dostupné z: http://zastupitelstvo.praha.eu/ina2014/tedusndetail.aspx?id=397951.

Závěr

Tato diplomová práce se zaměřila na analýzu aktérů územního plánování, kteří vstupují do procesu pořizování Metropolitního plánu. Aktéři, kteří jsou v této práci analyzováni a ovlivňují tvorbu územního plánování, jsou: **veřejnost**, **zájmové skupiny** a **politická reprezentace**. Cíle této práce bylo dosaženo postupně od popisu procesu územního plánování, přes představení návrhu zadání Metropolitního plánu až po analýzu aktérů, kteří ovlivňují pořizování územního plánu.

V úvodu byly stanoveny tři výzkumné otázky.

- Jaké zájmové skupiny vstupují do procesu pořizování Metropolitního plánu?

Z analýzy zájmových skupin vyplývá, že v územním plánování existují čtyři kategorie zájmových skupin:

1) **Developerské společnosti** – se od ostatních zájmových skupin liší. Lobbují zásadně samostatně i přes to, že existují asociace, které mají tendenci developery sdružovat. Jejich zájem je jasný a zřejmý – zisk.
2) **Skupina sdružující architekty** – členové těchto zájmových skupin jsou především odborníci územního plánování a charakterizují se tím, že vytvářejí odborná stanoviska a posudky územního plánu. Jejich zájem se liší a je odvislý od jejich postoje k Metropolitnímu plánu.
3) **Aktivizační zájmové skupiny** – cíl těchto zájmových skupin je aktivizovat společnost. Na rozdíl od dvou předchozích kategorií si budují síť podporovatelů, která jim pomáhá prosazovat zájmy. I když se zájmy jednotlivých skupin odlišují, většinou hájí zájmy obyvatel Prahy. To znamená, že podporují diskuzi na témata – zahušťování, výšková hladina a nedostatek zelených ploch.
4) **Zájmové skupiny městských částí** – těchto zájmových skupin je nepřeberné množství. Mají tendenci se sdružovat, jelikož jejich zájmy jsou podobné a mají tak větší šanci na úspěch.

- Jakými prostředky Metropolitní plán ovlivňují?

První zájmová skupina developerské společnosti, jejichž nejpoužívanější technika lobbingu je **osobní kontakt**. Další skupina sdružující architekty neboli odborníky v oboru ovlivňuje proces tvorby územního plánu nejčastěji také osobním kontaktem a stejně jako předchozí skupina disponují odbornými podklady, které jim zajišťují lepší přístup k veřejným

činitelům. Dále využívají **informační kampaně**, kterými se snaží ovlivnit veřejné mínění a nepřímo tak působí na veřejného činitele, který má pravomoc rozhodovat o dané problematice. Třetí zájmová skupina je nazvána jako aktivizační, protože jejich cílem je aktivizovat společnost, používají techniky jako například **vzdělávací a informační kampaně** nebo **grassroot lobbing**. Široká základna podporovatelů je pro tyto zájmové skupiny důležitým faktorem při prosazování zájmů. Poslední analyzovaná skupina sdružuje **zájmové skupiny městských částí**, jejichž nejčastější techniky lobbování jsou vzdělávací a informační kampaně, ale využívají také **techniku proniknutí do politických struktur**. Tyto zájmové skupiny mají omezený počet podporovatelů, jelikož vycházejí z jednotlivých městských částí, kde působí a jejich zájmy se podobají. Proto zde můžeme pozorovat také techniku **hledání koalic**, která těmto zájmovým skupinám dává větší šanci na úspěch v prosazování svého zájmu.

- V jaké fázi pořizování Metropolitního plánu do procesu vstupují zájmové skupiny?

Metropolitní plán se nachází ve fázi návrhu územního plánu a v tomto roce bude probíhat společné jednání. Tento celý proces je doprovázen lobbováním, liší se jen jeho intenzita. V prvních fázi (návrh zadání) dochází k jen k nepřímému lobbingu, jelikož územní plán ještě není dokončen a ani není zveřejněn. Předpoklad je takový, že nejintenzivnější fáze lobbování přichází se společným jednáním, které se teprve bude konat. Tato výzkumná otázka zůstala víceméně nezodpovězena a to z důvodu, že Metropolitní plán není dokončen a není možno vycházet z dnes platného územního plánu.

Dalšími významnými aktéry územního plánování je veřejnost, ale také politická reprezentace. Veřejnost se účastní na veřejných konzultacích územního plánování. Pokud se jedinec nepřipojí k některé ze zájmových skupin, je to připomínkování a podávání námitek jediná možnost, jak může ovlivňovat územní plán. Participace veřejnosti je důležitým faktorem při tvorbě územního plánování. I přes to, že je to velice finančně i časově nákladná činnost. S tím jak se vyvíjí společnost, se musí rozvíjet i hlavní město. Česká společnost se proměnila a došlo k určité aktivizaci obyvatelstva, kdy se soustředí na kvalitu projektů, ale začala také vnímat veřejný prostor jako místo, kde dochází ke komunikaci mezi lidmi a propojuje město. Tento trend je však brzděn nejasnými pravidly a nekonzistentní legislativou.

Netradičním aktérem územního plánování se i politická reprezentace, která vstupuje do tvorby územního plánu svými zásahy. Pořizování územního plánu je běh na dlouhou trať, dotvořit Metropolitní plán bude trvat ještě minimálně pět let, což znamená, že se dobu pořizování územního plánu třikrát vymění politická reprezentace hlavního města Prahy a územní plán schvaluje několik různých zastupitelstev. Je proto žádoucí, aby existovala určitá politická kontinuita v rozhodování, jinak se obyvatelé nového územního plánu zřejmě nikdy nedočkají.

Metropolitní plán je strategický dokument, který definuje cíle a perspektivu hlavního města Prahy, jeho ambicí je být jednodušší a flexibilnější, zároveň však dává volnější ruku soukromým investorům a celkově usnadní rychlejší výstavbu. Platný územní plán je rigidní a vyžaduje mnoho změn, aby bylo možné se podle něj stále řídit. Metropolitní plán by měl být flexibilnější, a tudíž změny územního plánu nebude nutné schvalovat. Pokud praxe ukáže, že větší flexibilita zamezí upravování územního plánu velkým množstvím změn, budou existovat rovné podmínky pro všechny. Ale není možné, aby se dalo změnit fungování města, bez toho aniž by obyvatelé nezměnili způsob, kterým jsou schopni o městu uvažovat. Zájem veřejnosti o územní plánování je malý a důkazem toho jsou i zájmové skupiny, které jsou názorově v podstatě konzistentní. Jediný zájem, který lze ve společnosti pozorovat je ochrana přírody, i přes to, že Praha je jedno z nejzelenějších měst Evropy. Ačkoliv velká část zelených ploch je nevyužívaná z důvodu neudržovanosti. Ale i se sebelepším územním plánem není jasné, jestli bude město fungovat správně, ale Metropolitní plán má ambici měnit myšlení lidí a vytrhnout tak společnost ze zajetých stereotypů.

Seznam literatury

Legislativní zdroje:

Listina základních práv a svobod. In: Sbírka zákonů, Česká republika. 1992, roč. 1993. Dostupné z: http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html.

Nařízení č. 10/2016 Sb. hl. m. Prahy, Rada hl. m. Prahy [online]. [cit. 2016-10-25] Dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/test/vyhledavani_v_pravnich_predpisech/narizeni_c_10_2016_sb_hl_m_prahy.html.

Usnesení č. 830. Rada hlavního města Prahy [online]. [cit. 2016-10-25] 21. 5. 2013. Dostupné z: http://zastupitelstvo.praha.eu/ina2014/tedusndetail.aspx?id=177983.

Usnesení č. 31/6. Hlavní město Praha: Zastupitelstvo hlavního města Prahy [online]. [cit. 2017-04-27] 19. 9. 2013. Dostupné z: http://servis.praha-mesto.cz/uzplan/Uzemni_plan_HMP/UPn_metrop/Usnesen%C3%AD_Zastupitelstva_HMP.pdf.

Usnesení č. 3130. Rada hlavního města Prahy [online]. [cit. 2016-10-25] 13. 12. 2016. Dostupné z: http://zastupitelstvo.praha.eu/ina2014/tedusndetail.aspx?id=397951.

Ústava České republiky. In: Sbírka zákonů, Česká republika. 1992, roč. 1993. Dostupné z: http://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html.

Vyhláška č. 84/1976 Sb. [*zrušeno č. 131/1998 Sb.*], o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci. In: Sbírka zákonů. 17. 4. 1976. Dostupné z: http://www.zakony.cz/zakony/1976/1/zakon-84-1976-Sb-SB197684.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území. In: Sbírka zákonů. 10. 11 .2006. Dostupné z: https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=63140&nr=501~2F2006&rpp=15#local-content.

Zákon č. 50/1976 Sb. [*zrušeno č. 183/2006 Sb.*], o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: Sbírka zákonů. 27. 4. 1976. Dostupné z: https://www.fulsoft.cz/33/50-1976-sb-zakon-o-uzemnim-planovani-a-stavebnim-radu-stavebni-zakon-ve-zneni-ucinnem-k-1-7-2006-platne-do-31-12-2006-uniqueidOhwOuzC33qe_hFd_-jrpTn8RGn5JGMrtnOEdV7BRZDACD-vMUnwPlw/?wa=www15i3%2520psp.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). In: Sbírka zákonů. 12. 4. 2000. Dostupné z: https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=49296&nr=128~2F2000&rpp=15#local-content.

Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní. In: Sbírka zákonů. 17. 4. 2002. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-150.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. In: Sbírka zákonů. 24. 6. 2004. Dostupné z: https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=58370&nr=500~2F2004&rpp=15#local-content.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: Sbírka zákonů. 14. 3. 2006. Dostupné z: http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=62549&nr=183~2F2006&rpp=15#local-content.

Zákon č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací. In: Sbírka zákonů. 24. 8. 2011. Dostupné z: https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=74904&nr=272~2F2011&rpp=15#local-content.

Zákon č. 350/2012 Sb., změna stavebního zákona. In: Sbírka zákonů. 19. 9. 2012. Dostupné z: http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=78383&nr=350~2F2012&rpp=15#local-content.

Projekty a dokumenty:

Aktualizace č. 1 politiky územního rozvoje ČR. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: http://www.mmr.cz/cs/Uzemni-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky/Navrh-Aktualizace-c-1-Politiky-uzemniho-rozvoje-CR

Analýza občanské participace. *PAKT – participace, komunikace, transparentnost* [online]. [cit. 2017-04-07] 2015. Dostupné z: http://www.paktparticipace.cz/file_download/59.

Brožura: Sedmikrokový participační model. *Agora Central Europe - společnost pro demokracii a kulturu* [online]. [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: http://www.agora-ce.cz/archive_files/Dokumenty_ke_stazeni/brozura_(2).pdf.

Důvěra ústavním institucím v říjnu 2015. *Sociologický ústav AVČR* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c1/a7437/f3/pi151023.pdf.

Manuál participace. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-07] 2015. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/Manual_Participace/manpart_1510.pdf.

Manuál tvorby veřejných prostranství. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-07] 2015. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/obecne/mtvp.pdf.

PODNĚTY A PŘIPOMÍNKY PRAŽSKÉHO URBANISTICKÉHO KROUŽKU K NÁVRHU ZADÁNÍ METROPOLITNÍHO PLÁNU. *Pražský urbanistický kroužek* [online]. [cit. 2017-04-19] 2013. Dostupné z: http://arnika.org/soubory/dokumenty/mesta/uzemni-plan/Metropolitn%C3%AD%20pl%C3%A1n/N%C3%A1vrh%20zad%C3%A1n%C3%AD%20p%C5%99ipom%C3%ADnky/PODN%C4%9ATY%20A%20P%C5%98IPOM%C3%8DNKY%20PRA%C5%BDSK%C3%89HO%20URBANISTICK%C3%89HO%20KROU%C5%BDKU%20K%20N%C3%81VRHU%20ZAD%C3%81N%C3%8D%20METROPOLITN%C3%8DHO%20PL%C3%81NU.pdf.

Politika územního rozvoje České republiky. *Ministerstvo pro místní rozvoj v ČR* [online]. [cit. 2016-10-25]. Dostupné z: http://www.mmr.cz/cs/Uzemni-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky.

Posouzení návrhu metropolitního plánu hl. m. Prahu z věcného, obsahového a metodického hlediska. *Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://www.urbanismus.cz/assets/user/novinky/Posouzen%C3%AD%C2%AD%20MP.pdf.

Příloha č. 1 k usnesení ZHMP č. 31/6: POŽADAVKY, PŘIPOMÍNKY A PODNĚTY K NÁVRHU ZADÁNÍ ÚZEMNÍHO PLÁNU HL. M. PRAHY (METROPOLITNÍMU PLÁNU) – VČETNĚ STANOVISEK PŘÍSLUŠNÉHO ÚŘADU A ORGÁNU OCHRANY PŘÍRODY. *Praha.eu: společná iniciativa pražských spolků* [online]. [cit. 2017-04-19] 19. 9. 2013. Dostupné z: http://servis.praha-mesto.cz/uzplan/Uzemni_plan_HMP/UPn_metrop/Usnesen%C3%AD%20ZHMP%2031-6%2020130919.pdf.

Průvodní zpráva: Územní plán hlavního města Prahy. *Útvar rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-19] 1999. Dostupné z: http://servis.praha-mesto.cz/uzplan/Uzemni_plan_HMP/UP_HMP_1999/Pruvodni_zprava.pdf.

STENOZÁPIS z 2. mimořádného zasedání Zastupitelstva hl. m. Prahy ze dne 7. 6. 2012. *Praha.eu, portál hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: http://www.praha.eu/public/27/e1/4e/1365135_242707_zhmp120607.pdf.

Strategický plán hl. m. Prahy. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-18] 2008. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/soubory/data/strategicky_plan/cz2008_web.pdf.

Zadání: územní plán hlavního města Prahy (Metropolitní plán). *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-27] 2013. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/mup/zadani_schvalena_verse_00.pdf.

Zřizovací listina příspěvkové organizace Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy. *Zastupitelstvo hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-27] 2013. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/formulare/zrizovaci_listina_iprpraha_2013.pdf.

Webové stránky zájmových skupin:

Aktuality. *Za starou Prahu* [online]. [cit. 2017-04-24]. Dostupné z: http://www.zastarouprahu.cz/aktuality/114-studentska-pamatkova-mise-vyzva-clenum-kl

Členství. *Asociace developerů* [online]. [cit. 2017-04-21]. Dostupné z: http://wedevelop.cz/clenstvi/.

Naše cíle. *Pražský urbanistický kroužek* [online]. [cit. 2017-04-21]. Dostupné z: http://p-u-k.cz/index.php.

Kdo jsme. *Automat* [online]. [cit. 2017-04-21]. Dostupné z: http://www.auto-mat.cz/o-nas/kdo-jsme/.

Libeňský most nebourat, nerozšiřovat. *Petr Kučera* [online]. [cit. 2017-04-21]. Dostupné z: http://www.petrkucera.net/cs/projects/libensky-most-nebourat-nerozsirovat/.

Jak bránit svá vlastnická práva v rámci územního plánování. *Arnika* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://arnika.org/namitky-vlastnika.

Kontakt. *Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://www.urbanismus.cz/kontakt.

Kontakt. *Platforma SNOP: společná iniciativa pražských spolků* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://www.platforma-snop.cz/o-nas/kontakt/

Kontakty. *Svaz městských částí hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-24]. Dostupné z: http://www.smchmp.cz/kontakty/os-10/p1=56.

Metropolitní plán. *Arnika* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://arnika.org/metropolitni-uzemni-plan.

O nás. *ARTN: Jsme neziskové občanské sdružení složené z předních osobností a lídrů českého nemovitostního trhu* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://artn.cz/cz/o-asociaci/.

O nás. *Zažít město jinak* [online]. [cit. 2017-04-28]. Dostupné z: http://zazitmestojinak.cz/.

O projektu. *Automat: vzdělávání* [online]. [cit. 2017-04-28]. Dostupné z: http://vzdelavani.auto-mat.cz/o-projektu.

O Svazu MČHMP. *Svaz městských částí hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-21]. Dostupné z: http://www.smchmp.cz/o-svazu-mchmp/ds-1001/p1=1020.

Petice: Praha město pro život. *Arnika* [online]. [cit. 2017-04-28]. Dostupné z: http://arnika.org/petice-praha-mesto-pro-zivot.

Proč. *Metropolitní Praha* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://metropolitnipraha.cz/proc/.

Výroční zpráva 2015. *Arnika* [online]. [cit. 2017-04-21]. Dostupné z: http://arnika.org/soubory/dokumenty/arnika/vyrocni-zpravy/vyrocni_zprava_2015_nahled.pdf.

Výroční zpráva 2015. *Automat* [online]. [cit. 2017-04-21]. Dostupné z: http://www.auto-mat.cz/wp-content/uploads/rocenka_final.pdf.

Watchdogový inkubátor: Prosazování zájmu obyvatel při plánování měst. *Arnika* [online]. [cit. 2017-04-28]. Dostupné z: http://arnika.org/watchdogovy.

Zpráva o hospodaření 2014. *Urbanismus.cz* [online]. [cit. 2017-04-24]. Dostupné z: http://www.urbanismus.cz/assets/user/dokumenty/2015_shromazdeni_clenu/zprava_o_hospodareni_2014.pdf.

"ZÁKON, DANÝ DNE 11. 2. 1893, ČÍS. 22ř.z., O VYVLASTŇOVÁNÍ K ÚPRAVĚ ASSANAČNÍHO OBVODU KRÁLOVSKÉHO HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY" - JEHO VÝZNAM PRO OBNOVU MĚST. *Za starou Prahu* [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: http://stary-web.zastarouprahu.cz/pragensia/asanace/wurz.htm.

Odborná literatura:

COCHRAN, E. Clarke. Political Science and „The Public Interest“. *The Journal of Politics*, 1974. ISSN 0022-3816. s. 327-355.

DAHL, Robert A. *O demokracii: průvodce pro občany*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-717-8422-2.

GRANT, Wyn. Insider groups, outsider groups and pressure groups. *Politics Review*, 1999. s. 92-94.

MANSFELDOVÁ, Zdenka a Aleš KROUPA, ed. *Participace a zájmové organizace v České republice*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2005. Studie (Sociologické nakladatelství). ISBN 80-86429-53-9.

HOŘEJŠ, Miloš. *Protektorátní Praha jako německé město: nacistický urbanismus a Plánovací komise pro hlavní město Prahu*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2013, 319 s. ISBN 978-80-204-2773-1.

HNILIČKA, Pavel. *Sídelní kaše: otázky k suburbánní výstavbě kolonií rodinných domů*. Brno: ERA, 2005. ISBN 80-736-6028-8.

HRŮZA, Jiří. *Charty moderního urbanismu*. Praha: Agora, 2002. ISBN 80-902-9454-5.

HRŮZA, Jiří. *Svět měst*. Praha: Academia, 2014. ISBN 978-80-200-1808-3.

KOUCKÝ, Roman. *Územní plán hlavního města Prahy: metropolitní plán: koncept odůvodnění*. 2., upr. souhrnné vyd. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Kancelář metropolitního plánu, 2014, 1000 s. ISBN 978-80-87931-19-6.

MÜLLER, Karel B., Šárka LABOUTKOVÁ a Petr VYMĚTAL. *Lobbing v moderních demokraciích*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3165-0.

OCHRANA, František, PŮČEK, Milan. 2012. Dosahování úspor a omezování plýtvání ve veřejném sektoru. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 227 s. ISBN 978- 80-7357-909-8.

Internetové zdroje:

Aktualizace č.1 ZUR. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/clanek/233/aktualizace-zur.

Archiv 2014. *Otevřená společnost* [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: http://oz.otevrenaspolecnost.cz/archiv/2014.

Archiv úprav: Úpravy Územního plánu sídelního útvaru hl. m. Prahy. *Praha.eu* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/odbory/odbor_uzemniho_rozvoje/uzemni_planovani/upravy_uzemniho_planu/archiv_uprav/index.html.

Co je strategický plán? *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/clanek/83/co-je-strategicky-plan.

Frank Bold. *Politika a zásady územního rozvoje* [online]. [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: http://frankbold.org/poradna/kategorie/uzemni-planovani/rada/politika-a-zasady-uzemniho-rozvoje.

Historie. *Staroměstská radnice v Praze* [online]. [cit. 2017-04-17]. Dostupné z: http://www.staromestskaradnicepraha.cz/cs/prakticke-informace/historie/.

Historie českého stavebního řádu. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Pravo-a-legislativa-(1)/Stavebni-zakon/Archiv/Historie-ceskeho-stavebniho-prava.

Historie Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/historie.

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy: základní informace. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online], [cit. 2017-04-07] 2015. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/obecne/brozura_ipr_1509.pdf.

Kancelář veřejného prostoru. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-26]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/clanek/130/kancelar-verejneho-prostoru.

Stropnický, M. Manifest interurbanismu. Strana zelených [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://www.zeleni.cz/matej-stropnicky-manifest-interurbanismu-v-konceptu-oduvodneni-metropolitniho-planu-neni-o-ekonomicke-moci-ani-slovo/.

Metropolitní plán. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: plan.iprpraha.cz/cs/upp-ke-stazeni.

Městská rada schválila své programové prohlášení pro období 2006 – 2010. *Praha.eu, portál hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/archiv_tiskovych_zprav/mestska_rada_schvalila_sve_programove.html.

Městská správa a stavební rozvoj Prahy v období 1784 – 2000. *Archiv hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: http://www.ahmp.cz/index.html?mid=46&wstyle=0&page=page/docs/vyvoj-prazske-samospravy-II-C.html.

Poradna: Jak a kdy se zapojit do plánování města? *Frank Bold* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://frankbold.org/poradna/kategorie/uzemni-planovani/rada/jak-a-kdy-se-zapojit-do-planovani-mesta.

Poradna: Zástupce veřejnosti. *Frank Bold* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://frankbold.org/poradna/kategorie/uzemni-planovani/rada/zastupce-verejnosti.

Regulační plány. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/clanek/136/regulacni-plany.

Stavíme se proti politickým hrátkám a proti odvolání ředitele IPR Praha Ing. arch. Petra Hlaváčka. *Epetice* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://e-petice.cz/petitions/stavime-se-proti-politickym-hratkam-a-proti-odvolani-reditele-ipr-praha-ing-arch-petra-hlavacka.html.

Superúřad IPR. *PRAHAPODLEHUDECKA* [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: http://prahapodlehudecka.cz/superurad-ipr/.

Urbanistický vývoj města: Výstup pro územně analytické podklady. *Útvar rozvoje hl. m. Prahy* [online]. [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/urbanisticky_vyvoj_mesta_praha_2010_06.pdf.

Územně plánovací příprava. *Institut plánování a rozvoje v Praze* [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/soubory/data/UAP/UAP2012/2_16_uzemne_planovaci_priprava.pdf.

Územní plán hl. m. Prahy - Základní informace. *Praha.eu, portál hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/odbory/odbor_uzemniho_rozvoje/uzemni_plan_hl_m_prahy_zakladni$5465-export.html.

Územní plán města Teplice: Změna úp. *Město Teplice: Oficiální stránky statutárního města* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://www.teplice.cz/uzemni-plan-mesta-teplice/ds-1010.

Masare, V. *Strana zelených: Základní organizace Praha 1* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://praha1.zeleni.cz/vit-masare/.

Volby do zastupitelstev obcí 10.10. – 11.10.2014. *Volby.cz* [online]. [cit. 2017-04-22]. Dostupné z: http://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=1&xv=12&xdz=4&xnumnuts=1100&xobec=554782&xstrana=517.

Vývoj pražské samosprávy. *Archiv hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-17]. Dostupné z: http://www.ahmp.cz/index.html?mid=46&wstyle=0&page=page/dos/vyvoj-prazske-samospravy-II-C.html.

Vývoje technické mapy světa. *Geoportal Prahy* [online]. [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: http://www.geoportalpraha.cz/cs/clanek/272/vyvoj-technicke-mapy-prahy#.VjJ6A9Ivet8.

Znáte Prahu? Město v mapách, grafech a číslech. *Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/clanek/1427/znate-prahu-mesto-v-mapach-grafech-a-cislech.

Zpráva o činnosti komise pro soupis stavebních, uměleckých a historických památek král. hl. města Prahy. WUNSCH, Hugo. *Almanach královského hlavního města Prahy na rok 1899* [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: http://kramerius.mlp.cz/kramerius/MShowPageDoc.do?id=829298&mcp=24000&idpi=1645953&author=.

Zveřejnění návrhu. *Institut plánování a rozvoje v hlavním městě Praha* [online]. [cit. 2017-04-24]. Dostupné z: http://www.iprpraha.cz/zverejneninavrhu.

Publicistika:

Architekti bojují za novou Prahu. *Česká televize* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ct24/kultura/1293598-architekti-bojuji-za-novou-prahu.

Autor Metropolitního plánu: Stropnický chce destrukci, Praha jde ke dnu. *Echo 24* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://echo24.cz/a/ipns8/autor-metropolitniho-planu-stropnicky-chce-destrukci-praha-jde-ke-dnu.

Developeři nechtějí být dál „sprostým slovem“. Založili proto asociaci. *Idnes: Ekonomika* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://ekonomika.idnes.cz/vznikla-asociace-developeru-dg0-/ekonomika.aspx?c=A151111_152947_ekonomika_rny.

Ipr bude nově zveřejňovat smlouvy, mzdy i všechny projekty. *České noviny* [online]. [cit. 2016-05-18]. Dostupné z: http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/ipr-bude-nove-zverejnovat-smlouvy-mzdy-i-vsechny-projekty/1295807.

Metropolitní ozvučná deska – kritická úvaha nad prvním zasedáním. *Prague Watch* [online]. [cit. 2017-04-26]. Dostupné z: https://praguewatch.wordpress.com/2012/05/04/metropolitni-ozvucna-deska-kriticka-uvaha-nad-prvnim-zasedanim/.

Metropolitní plán a duch iracionálna nad pražskou radnicí. *Aktuálně.cz* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://blog.aktualne.cz/blogy/katerina-beckova-.php?itemid=28140.

Odborníci: Praha nepotřebuje samostatné stavební předpisy. *Archiweb* [online]. [cit. 2017-04-26]. Dostupné z: http://www.archiweb.cz/news.php?action=show&type=1&id=18334.

POLITIK JAKO AROGANTNÍ IGNORANT, ANEB KDO MŮŽE MLUVIT DO ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ. *Blog.respekt.cz* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://kolinska.blog.respekt.cz/politik-jako-arogantni-ignorant-aneb-kdo-muze-mluvit-do-uzemniho-planovani/.

Praha odvolá ředitele IPR Ctibora, nezvládl stavební předpisy. *Archiweb* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://www.archiweb.cz/news.php?type=&action=show&id=16768.

Pražská radní Kolínská prosila o pomoc s plánem Plzeň. Neuspěla. *Echo24* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://echo24.cz/a/ihZG7/prazska-radni-kolinska-prosila-o-pomoc-s-planem-plzen-neuspela.

Reklamní firmy stáhly Hudečka z billboardů. Kvůli stavebním předpisům. *E15* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://zpravy.e15.cz/domaci/politika/reklamni-firmy-stahly-hudecka-z-billboardu-kvuli-stavebnim-predpisum-1118146.

Ředitelem nově vzniklé Asociace developerů se stal Tomáš Kadeřábek. *Pražský deník* [online]. [cit. 2017-04-21]. Dostupné z: http://prazsky.denik.cz/podnikani/reditelem-nove-vznikle-asociace-developeru-se-stal-tomas-kaderabek-20151127.html.

Spojené město pražské. *Česká televize* [online]. [cit. 2017-04-07]. Dostupné z: http://www.ceskatelevize.cz/ct24/archiv/1022387-spojene-mesto-prazske.

Stanovisko Pracovní skupiny RHMP k návrhu Metropolitního plánu hl. m. Prahy. *Otevřené noviny* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://otevrenenoviny.cz/wp-content/uploads/2016/09/Posouzeni%CC%81-MPP-pracovni%CC%81-skupinou-RMHP-podle-usneseni%CC%81-c%CC%8C.-1657-ze-dne-27.6.2016.pdf.

Velké záměry socialistického realismu v Praze. *Earch.cz* [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: http://www.earch.cz/cs/velke-zamery-socialistickeho-realismu-v-praze-2dil.

Zakázky jak přes kopírák a luxusní židle, audit IPR skončil vyhazovem. *Idnes.cz* [online]. [cit. 2017-04-19]. Dostupné z: http://praha.idnes.cz/audit-institutu-planovani-a-rozvoje-skoncil-okamzitou-vypovedi-phu-/praha-zpravy.aspx?c=A160426_2242020_praha-zpravy_rsr.